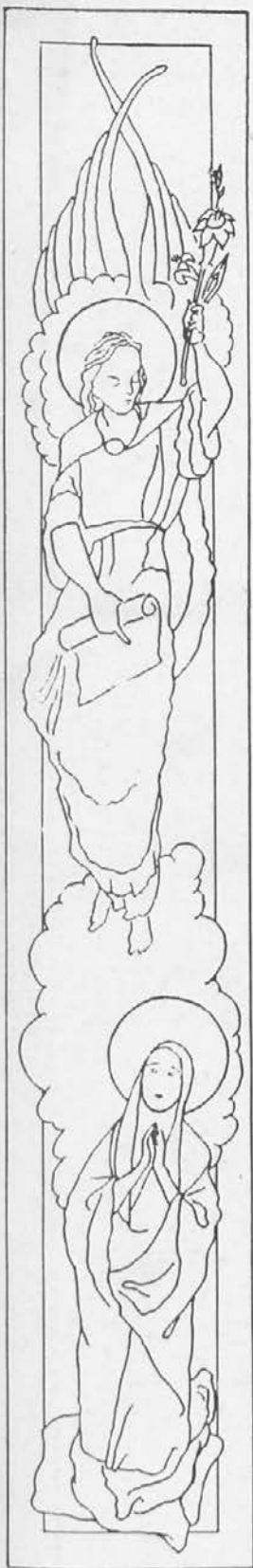

Z. M. Kadorne

AVE MARIA

Mestlika

Nabožni mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.
Izdajajo oo. Frančiškani v Lemontu, Illinois. U.S.A.

SEPTEMBER

1945

LETNIK 37

No. 9

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajatelji:

FRANČISKANI V
LEMONTU.
Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Published monthly except October and semi-monthly during that month by the Franciscan Fathers, P. O. Box 608, Lemont, Illinois. Subscription prices: U. S. A. \$2.50 for one year; Canada \$3.00 for one year. Subscriptions are payable in advance. Entered as second-class matter at the Post Office of Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917. Authorized July 14, 1945.

Printed by
SERVICE PRINTERS
304-306 Canal Street
Lemont, Ill.

VSEBINA SEPTEMBERSKE

ŠTEVILKE . . .

Liga katoliških Slovencev v Ameriki — označilo	str. 1
Poslanica škofa Rožmana	2
Poročila iz domovine	7
Tonče s Sloma — P. B. A. — celoletna povest	15
Križem kraljestva križa — P. B.	15
Resnica in laž	23
Fatima in njen blagoslov, resnična zgodba	20
Spomin na dan Slov. Ženske Zveze	28
Čebele v službi cerkve — P. J. Ferlin	31
Peta skrivnost veselega dela. — Šolska sestra	33

A V E M A R I A

September, 1945—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXVII.

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV V AMERIKI

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV v Ameriki se je sestala k svoji prvi seji dne 9. avgusta v Jolietu. Najprej se je pečala z raznimi formalnostmi in jih ugodno rešila. Nato je prešla na razpravo o najbolj perečih zadevah, ki jih postavljajo prednjo tekoči dogodki.

Navzoči odborniki (ce) so ponovno ugotovili, da si bo LIGA v zadevah stare domovine stavila nalogo: Biti v pomoč rojakom v domovini in v izgnanstvu najprej v verskem oziru. Jasno je namreč danes, da je ves katoliški značaj naše stare domovine v največji nevarnosti. Koliko bo mogla LIGA vršiti to svojo nalogo, o tem bo sproti razmišljala, kakor bo kazal nadaljnji potek dogodkov.

Prav tako so pa odborniki soglasno odobrili misel, da je trenutno najvažnejši problem za katoliške Slovence v Ameriki: Moralna in finančna pomoč tisočerm slovenskim izgnancem, ki tavajo brez pomoči v tujini, bodisi Italiji, Avstriji, Nemčiji ali kjerkoli. Mnogi od njih se še dolgo ne bodo mogli vrniti v domovino, tisoči morda nikoli. Sem v Ameriko že prihajajo apeli in prošnje za pomoč. LIGA je vzela te kliče uradno na znanje in sklenila, da bo po najboljših močeh skušala kaj storiti za te siromake.

V ta namen bo iskala stikov in zvez z ameriškimi svetnimi in cerkvenimi dobrodelnimi organizacijami in jih bo skušala zainteresirati za sodelovanje. O svojih uspehih na tem polju bo sproti poročala v

slovenskem časopisju, kolikor bo hotelo njena poročila objavljati.

Pregnanci v tujini prosijo najbolj nujno za obleko, perilo in podobno. Preti jim veliko trpljenje v bodoči zimi. Žal, nobena mednarodna dobrodelna organizacija jim, kakor od povsod tožijo, doslej ne gre na roko. Nujna potrebna je pobuda iz Amerike in to bo skušala LIGA doseči. Imamo poročila iz Italije, Avstrije in Nemčije, kako tujci zapostavljajo celo one naše izgnance, ki so že pred leti morali iz domovine, in jim odjedajo najpotrebnejše reči.

Odbor LIGE bo skušal dobiti potrebne stike, da se bo dalo izgnancem za zimo poslati kaj obleke. Kakor hitro bo to urejeno, bo apeliral na rojake, da prispevate. Že zdaj mislite na to in preglejte svoje zaloge.

Za sedaj pa brez odloga apelira LIGA na vse usmiljene rojake in rojakinje, da začnete nemudoma zbirati **denarna sredstva** za pomoč našim rojakom-izgnancem. LIGA ima za tako zbiranje potrebno dovoljenje in tudi dobro pot za pošiljanje. O vsem tem pride pozneje več pojasnila. Za zdaj moramo vedeti to: Druge dobrodelne organizacije bodo pomagale, če bomo mogli pokazati najprej na lastno delo in dokazati svoj osebni interes in zanimanje pri delu za pomoč izgnancem.

Vsi, ki imate srce za to, ste naprošeni, da greste **takoj** na delo. LIGA razpošilja posebne apele na razne cerkvene in društvene ustanove, pa tudi na posamezne rojake. Upamo, da bomo našli mnogo dobrih src in naši apeli ne bodo zastonj.

Na tem mestu pa pozivljemo vse, ki čitate o naših namerah, da niti ne čakate pobude svojih organizacij, ampak takoj pošljete vsaj svoj začetni prispevek ali na-

ravnost na blagajnika LIGE, ki je: MR. JOSEPH ZALAR v Jolietu, ali pa na naslov lista, v katerem čitate ta apel. Bodite zagotovljeni, da bo vaš prispevek po skrbi in popolni zanesljivosti našega blagajnika prišel na pravo mesto in storil mnogo dobrega. Že naprej vsem: Bog obilno povrni!

Za odbor LIGE Katoliških Slovencev:
Rev. Alojzij Madic OFM, tajnik.

Izvrševalni odbor:

Predsednik: REV. M. J. BUTALA,

416 No. Chicago St., Joliet, Ill.

1. podpreds.: FRANK TUSHEK, Joliet, Ill.

2. podpreds.: JOSEPHINE MUSTER,

Joliet, Ill.

3. podpreds.: JOHN MLAKAR, Chicago, Ill.

Tajnik: REV. ALOJZIJ MADIC, Lemont, Ill.

Blagajnik: JOSEPH ZALAR,

351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Svetovalni odbor:

Predsednik: RT. REV. J. J. OMAN,

3547 E. 80th St., Cleveland 5, Ohio

Člani: Rev. Matija Jager, Rev. Edward Gabrenja OFM, Rev. Aleksander Urankar

OFM, Rev. Frank Baraga, Rev. M. J. Hiti,

Rev. Štefan Kassovic, John Germ,

Frank Wedic, Anton Grdina, Mary Polutnik,

Catherine Roberts, Math Slana,

Pauline Ožbolt, John Gottlieb.

Nadzorni odbor:

Predsednik: GEORGE J. BRINCE,

Eveleth, Minn.

Člani: John Terselich, John Denša, Frank Lokar,

Jean Težak.

Za publiciteto:

Albina Novak, John Jerich, James Debevec,

Ivan Zupan, Rado Staut.

POSLANICA ŠKOFA ROŽMANA SLOVENSKIM BEGUNCEM

Nekje na Koroškem, 24. maja 1945

V Gospodu ljubljeni rojaki: —

Ko smo s prvo soboto v maju končali skupno pobožnost petih prvih sobot v čast brezmadežnemu Srcu Marijinemu, smo bili prisiljeni zapustiti svojo domovino in se podati na težko pot begunstva. Neumljivi so nam sklepi božje Previdnosti. Verujemo pa, da nas Bog ni poslal na to bridko pot zato, da nas uniči, ampak da nas očisti in utrdi v veri in upanju, nas s skupno grenko usodo s seboj in med seboj poveže v močnejši ljubezni.

Najvažnejše v našem begunskem življenju je, da se vdržimo vsaj na oni moralni višini, na kateri smo bili doslej doma. Vse moramo storiti, da ne propademo. V materialnem oziru bomo verjetno vsaj nekoliko propadli, kar se tiče prehrane in obleke, ki je nismo mogli dovolj vzeti s seboj na pot. Ne smemo pa duhovno propasti, ampak versko in moralno se mora življenje v izgnanstvu še bolj utrditi in spopolniti.

Da se izognemo nevarnostim duhovnega propada, moramo zvesto in stano vitno uporabljati sredstva, ki vam jih s tem prav posebno toplo priporočam. Ta sredstva so sledeča:

1. MOLITEV, ki je vez z Bogom. Ker nas težke razmere tlačijo, da se kar nekako pogrezamo v brezbriznost, se moramo obesiti na Boga, da nas dvigne k sebi. Z molitvijo se obesimo na Boga, se trdno oprimemo njegove vsemogočne očetovske roke. Posebno pripo-

ročam molitev rožnega venca. Opravljajte jo skupno, kjer je le mogoče, pa tudi vsak zase naj moli rožni venec, kolikor ima časa in priložnosti. Marija sama je molitev rožnega venca tolikokrat priporočila in obljubila tej molitvi posebno uslišanje in pomoč v zunanjih nevarnostih in težavah. Zgodovina sv. Cerkve in tisočera izkušnja posameznih vernikov izpričuje moč in krasne sadove sv. rožnega venca. Letošnje šmarnice z naslovom: ROŽNI VENEC IN SLOVENSKI NAROD nam o tem mnogo lepega povedo. Čeprav ne moremo teh šmarnic vsi brati in zraven premišljevati, ker jih nimamo pri rokah, pa se ravnajmo po njih navodilih in pridno molimo sveti rožni venec. Tako se bomo sami prepričali, kolikšno moč ima ta Mariji najbolj ljuba molitev.

Posebno še molimo k Sv. Duhu za razsvetljenje, da nam vedno pokaže pravo pot in nas navdihne, kaj naj storimo v težkih dvomih, da bo vse prav, Bogu v čast in nam v korist. Prosimo Sv. Duha, da razsvetljuje vse tiste, ki bodo usodo našega naroda odločevali. Naj jih vodi tako, da bodo svojo lastno politično korist videli v tem, da naš narod združijo in osvobodijo, da bo mogel neovirano na svoji zemlji živeti v svojem verskem prepričanju in v narodni svobodi.

2. Drugo sredstvo, ki nam je nujno potrebno, je SV. MAŠA in sveti ZAKRAMENTI. Nikar teh bogatih virov ne zanemarjajmo, saj bi s tem delali samim sebi največjo škodo. Iz svete maše črpajmo vso nadnaravno moč, ki nam je za stanovitnost potrebna, in dajajmo Bogu zadoščenje za svoje in vsega naroda grehe. V sveti spovedi očiščujmo svojo vest, da bomo brez graje

pred Gospodom in tako bolj vredni njegovega usmiljenja. O pogostem in vrednem svetem obhajilu vam ni treba posebej govoriti, saj ga vsi cenite in iz lastne skušnje veste, kako zelo nam je Jezus potreben, prav posebno še v izgnanstvu, kjer nam je morda vse drugo tuje. Znan, ljub in domač nam je edino Jezus v najsvetejšem Zakramentu. Gospode duhovnike prosim, da se skrbno pobrigajo za begunce in jim nudijo zadostno priložnost opraviti sveto spoved. Enako naj njih potrte duše dvigajo z oznanjevanjem božjih resnic.

3. Tretje sredstvo so vse ŽRTVE, ki nam jih nalaga begunstvo. Teh žrtev res ni malo. Deloma razno pomanjkanje bodisi hrane in stanovanja, bodisi najpreprostejše udobnosti in razumevanja našega bednega položaja. Deloma pa grenka skrb za svojce, ki so ostali v domovini, za katerih usodo ne vemo, le to slutimo, da so v mnogoteri nevarnosti. Vse te odpovedi in skrbi darujmo po brezmadežnem Srcu Marijinemu Bogu, da se nas in naših usmili in nas vse reši s svojo mogočno roko. Prav posebno vas prosim, da si v svoji medsebojni ljubezni pomagata v vsakem oziru: v materialnem oziru in medsebojnem spodbujanjem in tolažbo v duhu popolne edinosti.

Končno naj vam še nekaj sporočim.

Dne 13. maja 1945, na 28. obletnico prikazanja Matere božje v Fatimi, smo pred kipom fatimske Marije napravili obljubo:

Če nas Marija srečno pripelje nazaj v domovino, bomo storili vse, kar moremo, da se v Gornji Šiški pri Ljubljani pozida cerkev v čast brezmadežnemu Srcu Marijinemu, ki naj bo ognjišče vsenarodne pobožnosti prvih sobot v mesecu. Zavezali smo se, da bomo z mo-

litvijo in žrtvami, z besedo in, kolikor bo kdo mogel, tudi z darovi pomagali graditi to Marijino svetišče — in sicer tam, kjer je v Ljubljani nova cerkev najbolj potrebna in kjer satan morda najbolj nasprotuje. Pridružite se še vi tej obljudi! Vsi skupaj pa trdno zau-pajmo v Marijino pomoč. Marija slovenskega naroda ne bo zapustila, ona že ve za dan in uro, ki jo je Bog določil, da zatre brezbožne sile v našem narodu. Mi pa moramo potrpežljivo čakati, biti pripravljeni še na hujše žrtve, če so po božjih načrtih potrebne, in neprestano moliti in prositi, da se izkaže na nas vse bogastvo božjega usmiljenja.

Sveti Duh, tolažnik, ki ga je Jezus svojim učencem obljubil in poslal, naj vas vse napolni s svojo najmočnejšo milostjo in sladko tolažbo.

GREGORIJ ROŽMAN, škof.

MOLITEV ZA DOMOVINO OČETOV

(Iz molitvenika: Večna molitev.)

O, Gospod, prav iskreno te prosimo, da se milostljivo ozreš na nesrečno domovino naših očetov. Tudi tam si si izbral, o božji Zveličar, svoje prebivališče, skrit v tabernakeljnu slovenskih cerkva hrepeneče pričakuješ čiščenja svojih vernih. Ali ljudje ne spoznavajo tvoje velike milosti. Na razne načine zaničujejo in zasramujejo tvojo skrivnostno čujočnost v najsvetejšem Zakramentu.

Ti, o Jezus, si ljubezen in dobrotljivost sama. Usliši torej mojo ponižno

prošnjo za časni in večni blagor naše stare domovine, ker le iz tvoje vsemo-gočne in dobrotljive roke prejema ljudstvo blagoslov in srečo.

Kako ljubezniv si bil nasproti nehvaležnemu in nezvestemu mestu Jeruzalemu! Kakor koklja svoja piščeta, tako si hotel Ti zbrati okoli sebe njegove otroke. Točil si solze srčnega pomilovanja, videč v svoji vsevednosti njegov bližnji pogin. Ozri se milostljivo, o dobrotljivi Zveličar, na našo staro domovino Slovenijo! Odvrni od nje sedanjo strašno nesrečo, nasprotno pa jo zopet osreči s svojim blagoslovom na priprošnje brezmadežne Device in Matere božje Marije!

Tvoja nebeška postava, o Gospod, je čistejša od zlata, dražja od najdražjih biserov, srcu slajša od najslajšega medu. Tvoja postava je svetlo sonce duhov, veseleje malih, katerih Oče razodene, kar prikrije prevzetnežem sveta. Očisti in ozdravi srca brezvercev, o Gospod, in nebeško sonce resnice naj odežene temo njih zmot.

Vsemogočni Bog, pred katerim skrivajo serafi svoje obličje, ko te molijo! Blagoslovi svoje ljudstvo, da te bo na veke slavilo in hvalilo. Sveti Bog, čigar moči se ne more nihče ustavljati, blagoslovi našo staro domovino, da kmalu spet pride čas, ko ji nihče ne bo kalil miru in prave edinosti. — Mogočna Kraljica Marija, nebeška vladarica Angelov! Prosim te ponižno, pošlji legije angelskih trum, da s tvojo pomočjo zasledujejo peklenke duhove in jih v brezdno pogube pahnejo. Odvrni od naše stare domovine sedanje strahote. Amen.

MOLITEV ZA SPREOBRENENJE PREGANJALCEV

(Iz molitvenika: Večna molitev.)

O, Bog, ti si po vesoljnem potopu postavil mavrico na nebu za znamenje svojega usmiljenja in svoje sprave z grešnimi ljudmi. Pa tudi najsvetejši Zakrament je znamenje tvoje ljubezni, s katerim ponujaš grešnikom in zločincem odpuščanje, milost in spravo. Kako je mogoče, o ljubi Jezus, da se kljub temu znamenju miru nevhvaležni ljudje ustavljajo in zametujejo tvojo ljubezen in milost?

Ne pripusti, o moj usmiljeni Zveličar, da se duše na veke pogube, katere si s svojo dragoceno Krvjo odkupil in s smrtjo na križu odrešil. Milostljivo se ozri na svoje ljudstvo, za katero si se dal grozovito mučiti in si hotel zanje sramotno umreti. O Jezus, omeči srca trdovratnih grešnikov in reši jih. O Jezus, ti ljubiš duše, saj si prišel na zemljo iskat in odreit, kar je bilo izgubljenega. Ne pahni torej nobene duše v večno pogubljenje!

Usmili se, o moj Jezus, po svojem velikem usmiljenju vseh onih, ki hodijo po široki cesti pogube in preganjajo tvoje zveste, zaničujejo tvoj Križ in rušijo tvoje zapovedi in ustanove. Razsvetli jih s svojo nebeško svetlobo, omeči njih trdo srce, ojači njih slabost s svojo vse-mogočnostjo, da spoznajo silno nevarnost, ki jim preti, ako se z resnično pokoro kar najhitreje ne spravijo s teboj.

O Gospod Jezus Kristus, usmili se ubogih naših rojakov, ki v svoji zaslepljenosti svoje duše bolj in bolj v hudobije zamotavajo. Daj jim spokorno in ponižno srce, da se k tebi vrnejo in k

Očetu usmiljenja. Daj, o Gospod, da hudobija preneha vladati v tvojem ljudstvu, da s pravo bogoljubnostjo in z nravnim življenjem naša stara domovina spet postane vredna tvojega dopajanja in obilnega blagoslova. Amen.

MOLITEV ZA STANOVITNOST PO NEDOLŽNEM PREGANJANIH

(Iz molitvenika: Večna molitev.)

O Bog, izvor vse nedolžnosti, poslal si svojega edinorojenega Sina na svet, da je s svojim trpljenjem in svojo smrtjo izbrisal podedovani greh in nam zopet pridobil s svetim krstom milost prerojenja in svete nedolžnosti: usliši mojo prošnjo za nezadolžene duše v naši stari domovini. Obvaruj jih tudi v prihodnje zalezovanja hudobnega sovražnika in goljufivega zapeljevanja, da bodo nekoč v svatovski oblekli stopili pred tvoj sodni stol ter prejeli venec večnega življenja.

Blagor onim, ki brez madeža hodijo po tvojih potih, ki se drže postave Gospodove! Blagor onim, ki so čistega srca, ker bodo Boga gledali. Čujte in molite, da ne padete v skušnjavo.

Gospod Jezus Kristus, prijatelj čistih duš, ki si moral tudi za nedolžne svojo najsvetejšo kri preliti, da si jih očistil izvirnega greha in jim odprl nebeška vrata, užgi v njih srcu vedno bolj gorečo ljubezen do Boga in daj jim milost stanovitnosti do konca življenja.

Okrepi jih s svojim najsvetejšim Zakramentom, da premagajo vse notranje in zunanje sovražnike in da te bodo

enkrat, kakor si jih obljubil, iz obličja v obličje gledali.

O Marija, najčistejša Devica, prosi Jezusa za vse čiste in nedolžne duše in zapri jih v svoje brezmadežno materinsko srce. Amen.

MOLITEV ZA ŠKOFA IN DUHOVNIKE

(Iz knjige: Večna molitev.)

Nebeški Zveličar, prosimo te zaradi neskončnega usmiljenja tvojega božjega Srca, ozri se milostno na stiske katoliške cerkve v naši stari domovini, ki si jo odkupil s svojo dragoceno krvjo. Bodi ji vsemogočni zaščitnik, podeli ji obilo blagoslova, da bo mogla zopet v miru in pokoju hraniti od tebe ji izročene nebeške zaklade.

Daj milost, o Jezus, slovenskim škofom in mašnikom, da se modro, pogumno in krepko bojujejo zoper svet in pekel. Ojači jih v borbi zoper vse sovražne napade, podeli jim moč, da vse sovražnike slavno premagajo, stanovitni v veri ostanejo in kakor tvoji pravi učenci in nasledniki zaradi pravice rajši vse pretrpe, če treba tudi življenje, kakor da bi postali tebi in tvoji postavi nezvesti.

Bodi jim, o Jezus, zvezda vodnica na njih težavnih potih. Ostani pri njih s svojo milostjo, brani jih v nevarnostih in podeli jim dušni mir v obilnih nadlogah. Povišaj in poveljaj svojo Cerkev v naši slovenski domovini, usliši naše ponižne prošnje za slovenske škofe in vse njihove duhovnike. — O Marija, Mati usmiljenja, prosi zanje. Priporočaj jih svojemu Jezusu! Amen.

ZANIMIVO PISMO BEGUNCA MATIJE ŠKRBECA

Mrs. Terezija Turk, rojena Škerbec je prejela te dni pismo od svojega brata dekana in monsignorja Matija Škrbeca. Pismo je pisano 30. maja v Celovcu in je prišlo te dni v Cleveland. (Dekan Škrbec je doma iz Gor. Jezera pri Starem trgu, op. ured.)

Draga sestra!

Po skoro petih letih se mi nudi prilika, da ti pišem.

Pribežal sem pred nasiljem Titovih komunistov iz Jugoslavije v Celovec skupno s približno 20.000 begunci.

L. 1941 so nas vse slovenske duhovnike Nemci izgnali iz Gorenjske in Štajerske. Nekateri so izgnali na Hrvaško, druge v Srbijo; jaz sem par ur prej ušel iz Kranja in sem se srečno rešil v Ljubljano, kjer sem ostal do 8. maja letos, ko sem moral znova bežati pred komunisti.

Nemci so nam duhovnikom, ki so nas izgnali, pobrali popolnoma vse. Le kar smo mogli nesti s seboj, smo ohranili.

Ko se je pričela vojna z Nemci, so komunisti vsi držali z Nemčijo, za njo agitirali, nas Nemcem ovajali, ter že preje med jugoslovanskimi vojaki agitirali, naj se ne vojskujejo. Ko pa je izbruhnila vojna med Rusijo in Nemčijo, so svojo politiko zaobrnilo ter so pričeli organizirati partizanske oddelke za borbo proti Nemcem. Toda niso se borili proti okupatorju, ampak bolj proti narodno mislečim in posebno proti katoliškim krogom, zlasti duhovnikom. Pričeli so se strahoviti pokolji, požigi in ropi, da bi na ta način dobili za svojo komunistično revolucijo čim več ljudi v hribe.

Tu in tam so po malem napadali italijanske in nemške posadke in na to zbežali v hribe.

Italijani in Nemci so se na to maščevali nad nedolžnimi ljudmi in začeli v masah pobijati talce, požigati vasi in ljudi izseljevati. Italijani so internirali kakih 20,000—30,000 ljudi, kjer so tisoči pomrli od lakote. Internirana sta bila nekaj časa brata Tone in Stanko. Titovi komunisti so na to pričeli pobijati ljudi v množicah, ker niso hoteli s komunizmom. Ubili so tudi brata Stankota v Ribnici 22. novembra 1943 skupno z en tisoč drugih mož in fantov. Sam sem bil šel k izkopavanju skupnih grobov, kjer je bil Stanko pokopan. Samo isti dan smo odkopali 119 trupel. Vsi so bili povezani z žico na rokah in nogah in postreljeni s strojnicami. Na eni strani so pobijali partizani — komunisti naše ljudi, na drugi strani pa Italijani in Nemci radi komunistov. Samo v domači župniji Stari trg je poginilo nad 500 oseb. Deloma so ti pomrli v internaciji v Italiji, deloma so jih pobili Italijani, največ pa komunisti, ki so pod krinko Osvobodilne fronte izvrševali strahotna zverstva nad ljudmi, ki niso hoteli s komunisti.

Komunisti so izropali in požgali cele vasi, izganjali nedolžne žene in otroke iz domov v hudi zimi, pobijali moške, ženske in otroke. Vsi gozdovi so polni grobov! Samo v mali ljubljanski pokrajini, ki je štela nekaj nad 300,000 ljudi, so pobili partizani najmanj 20,000 ljudi. To je krivda komunistov. Jožeta (svaka) bo zanimalo, da so popolnoma požgali vas Kožljek. Njegov brat in vsa družina so morali bežati pred partizani, ki so jih popolnoma izropali. Vse mu je požgano. Šel je v Logatec. Kje se sedaj nahaja, ne vem. Jaz sem v

Ljubljani organiziral škofijsko dobrodelno akcijo in sem jim nekoliko pomagal. Večkrat sem z njimi govoril. To je prav odlična katoliška družina. Na mepad, da bi me ubili. Obakrat sem srečno ne so komunisti napravili dvakrat naušel. V ljubljanski škofiji so nam pobili nad 40 duhovnikov. Brat Tone se je moral dolgo pred njimi skrivati. Kje je sedaj, ne vem. Najbrž je šel domov in čaka, kaj bo z njim. Mati so še živi, toda vse jim gre seveda zelo k srcu. Domačim na Jezeru so komunisti pobrali večkrat dosti živeža in enkrat tudi enega vola.

Da se ubranijo roparjev in morilcev, so naši ljudje organizirali samopomoč v slovenskem domobranstvu. Ti so komuniste pregnali iz dežele. Ko pa je prišel nemški polom, so se domobranci morali umakniti, ker je vsa komunistična sila Jugoslavije navalila na Slovenijo.

Da se rešimo komunističnega nasilja in pokolja, smo izbežali iz domovine. Najprej sem moral bežati pred Nemci, sedaj pred lastnimi brati. Iz Slovenije nas je zbežalo sedaj 222 duhovnikov s škofom vred in se nahajamo trenutno v Celovcu, odkoder nas bodo odpeljali v Italijo. Kaj pa potem, sami ne vemo. Če nas ne bo rešila Amerika pred komunističnim nasiljem, ne bomo več — smeli v domovino. Jugoslavijo so popolnoma izročili v roke komunističnim morilcem in roparjem. Saj je Tito navaden zločinec in cerkveni ropar, ki je že prej bil kot ropar kaznovan. In takega človeka so postavili za maršala in vladarja Jugoslavije! Kakor čujemo, je Amerika proti komunizmu ter za red in demokracijo. Torej upamo, da se bo vsaj ameriški predsednik potegnil za nas in preprečil nadaljno komunistično nasilje in pokolje. Podobno

kot pri nas je tudi na Hrvaškem in v Srbiji. Mala peščica komunistov vlada v Jugoslaviji. Ta je pobila tisoče ljudi, ki so proti komunističnemu nasilju. Bliizu 2 milijona ljudi je poginilo v tej vojni v Jugoslaviji v raznih pokoljih. Nemci in Italijani so nas pobijali. Nato komunisti v masah. Poleg tega pa se koljejo Hrvatje in Srbi med seboj.

Če se ne bo več mogoče vrniti v Jugoslavijo oziroma Slovenijo, potem bom moral iti ali na Francosko ali pa v Ameriko. Med begunci je mnogo takih, ki so prišli sem le v obleki, ki so jo imeli slučajno na sebi. Komunisti so jih po poti popolnoma izropali. Ljudje nimajo ne denarja ne obleke. Za hrano pa nam sedaj še dobro skrbе angleške vojaške oblasti. Želimo pa, da bi prišli kaj kmalu v stik z ameriško vojsko, kjer je mnogo Slovencev.

Prav bi bilo, če bi ameriški Slovenci organizirali pomoč za te begunce.

Poleg Slovencev je bežalo pred Titom okrog en milijon Hrvatov in Srbov, pa se večinoma niso mogli rešiti. Tudi mnogo Slovencev, ki so se podali na pot, se ni moglo rešiti. Na begu so jih komunisti pomorili tisoče in tisoče. Na Koroško je pribežalo le kakih 20,000 Hrvatov in 5,000 Srbov. Usoda drugih beguncev je strašna. Ravnokar je pribežal kaplan Strle, doma iz Podcerkve. Ta pripoveduje strahotne stvari, kako so Titovci pobijali Hrvate na begu. Sam sem govoril s Srbom, ki je bežal in ni deset dni nič jedel. V Ljubljani vlada kot po vsej Sloveniji divji teror. Na tisoče ljudi je po ječah. Partizani ropajo in pobijajo po vsej deželi. In nikogar ni, ki bi se zavzel za ubogi narod.

Ko pridem v Italijo, Ti bom skušal kaj več pisati, ker to pišem v naglici. Piši na naslov gospoda, ki ga pripišem

spodaj. Ta bo poslal pismo za menoj, kjer bom. Pozdrav Tebi in družini.

PISMO IZ IZGNANSTVA

V domovini je tako žalostno, da ne vem, kje naj pričnem z opisom. Nihče si ne more predstavljati takega križvega pota, ki ga preživlja danes domovina vsled komunizma, ki se je pri nas razvil s podporo nacizma in pozneje fašizma, ki so vsi podpirali te zločinske tolpe, ki so zdrave narodne sile zatirali skupno in po načrtu ter privedli do današnjega stanja, ko je zapustilo domove čez 50,000 ljudi, ki so se podali deloma v tujino, deloma pa se potikajo in skrivajo doma po planinah in gozdovih.

V Tuhinjski dolini je požganih in popolnoma uničenih mnogo stranskih vasi in Zgornji Tuhinj z 22 hišami. — V Šmartnem so tamošnjo cerkev minirali in jo popolnoma uničili. V kamniškem okraju so komunisti uničili od 42 šolskih poslopij 36, skoro vse gradove, sokolske in prosvetne domove in župnišča. Zakaj vse to? Odgovor je bil: "To so spomini na suženjstvo!" Bomo vse lepše nazaj postavili, tako obetajo. In to naj upamo od ljudi-zločincev, ki niso še nikdar delali, ne telesno, ne v verskem, kulturnem ali narodnem ožiru.

Mene so n. pr. takoj po prihodu iz Srbije vabili v svoje vrste ter mi ponujali razna vplivna mesta. Ker poznam komunizem kot izrazito protiversko, proti narodno in zločinsko organizacijo, sem vsako sodelovanje z njimi odločno odklonil. Na moje vprašanje, kakšen program imajo in kdo vodi, ker jim sicer na noben način ne morem zaupati, so mi odgovorili, da to ni važno. In kaj

naj se ljudem reče, ako kdo po tem vpraša, sem jim staval nadaljno vprašanje.

Nato so mi odgovorili: "Nihče nima pravice čez kaj govoriti, še manj naše delo kritizirati. Mi smo danes edina oblast, in kdor si bo upal kaj takega, ga bomo gladko likvidirali." Na to sem jim odgovoril: "Oprostite, gospodje. Če boste tako delali, potem pa niste navadni, ampak organizirani zločinci in lastni narod se vam bo moral upreti v obrambo najosnovnejših človeških pravic in življenja." To se je zgodilo okrog 20. marca 1942 zvečer. Nato mi je še neki jurist izjavil, da mora bodoča kazenska zakonodaja dati sodniku to možnost, da vsakemu na prijavo ali ovadbo lahko dokončno razsodi brez vsakega zasliševanja prič. Točno dva meseca pozneje pa sem zvedel od znanca, ki je bil navzoč, da so me ti gospodje zaradi moje zavrnitve sodelovanja in gornjega odgovora obsodili na smrt, ki bi morala biti izvršena že naslednje jutro na mojem potu k sveti maši pri Št. Petru v Ljubljani. To se pa ni izvršilo radi tega, ker je par navzočih prosilo zame, če nisem drugega proti njim storil, naj tega ne izvršijo. Vse to mi je dotični povedal na dan mojega godu 1942 pozno zvečer na mojem stanovanju kot prijatelj, ki je bil takrat navzoč.

Radi moje odklonitve sodelovanja z njimi, so me potem na najgrši način obrekovali, da hodim v Gestapo-obleki v K. ljudi aretirat, da imam sestanke z njimi in vse mogoče laži. V resnici nisem nikdar, do 7. maja t. l., prestopil meje domačega okraja. Doma so grozili mojim bratom in sestram ter jim ropali živino in obleko ter na vse načine vplivali nanje, da sem bil jaz pri njih razglašen kot največji sodelavec z

okupatorjem. V resnici pa nisem nikdar niti govoril z nobenim, ker nisem mogel pozabiti, kaj so mi ti ljudje že vse napravili hudega. Lansko leto, n. pr. so poklicali v gozd mojo sestro S., ki jim je morala napisati tri pisma, s katerimi me vabi ob nemški meji na razgovor. Kamor koli bi bil šel, bi bil ustreljen, ker so na vseh krajih čakali, da bi me ustrelili. Hvala Bogu, da se jim doslej še ni posrečilo.

Po zlomu Nemčije sem 6. maja t. l. zvedel, da je državna meja odprta in sem se takoj napotil z največjim veseljem proti domu. Prenočil sem v M., kjer me je neki prijatelj takoj opozoril, naj se ne vrnem, ker je smrtno nevarno in imajo ti ljudje že vse moje posestvo med seboj razdeljeno in se me bodo hoteli na vsak način iznebiti za vedno. Isto mi je ponovil naslednji dan drugi prijatelj, da je moj povratek mnogim skrajno nezaželen. Radi tega sem se zopet odločil za tujino in Te, dragi J., prav lepo prosim, da se spomniš pri sveti maši nesrečnega slovenskega naroda, ki mora radi nekaterih zločincev zdaj silno trpeti. Med nami so tudi škof in 221 svetnih in redovnih duhovnikov. Ker sem vedel, da me povsod zasledujejo, sem se seveda tudi sam raje umaknil v tujino toliko časa, da se razmere ublažijo, ko bomo zopet živeli v miru kot ljudje in ne kot zveri.

Dne 6. maja t. l. so se pričele pomikati iz Ljubljane dolge vrste ljudi vseh stanov. — Mnogi iz Dolenjske in Gorenjske, ki so vzeli s seboj tudi vozove in živino, da bi si na ta način omogočili preskrbo z živili vsaj za nekaj časa. Med potjo so bili večkrat napadeni in jim je bilo vzetih vsaj 800 voz napolnjenih z živili, obleko in drugimi potrebščinami, tako da so si rešili le golo

življenje. Jaz sem potoval sam ter sem pri tem srečaval in govoril z mnogimi znanci tudi iz kamniškega okraja. V kolikor sem tu mogel ugotoviti, jih je iz K. okraja 641 beguncev, med katerimi so tudi taki, ki so bežali radi sodelovanja z Nemci. Ogromna večina pa jih je popolnoma nedolžnih in so osovraženi samo zato, ker niso hoteli sodelovati s komunizmom, sicer pa so najboljši in pošteni ljudje ter so radi odločne slovenske usmerjenosti bili preganjani že od Nemcev. Med potjo je bilo ugrabljenih od komunistov okrog 600 oseb in je danes usoda vseh teh še neznana. Staršev, ki so pri tem izgubili svoje otroke in obratno, ni mogoče potolažiti. Zanimiva je ugotovitev, da so pri tem umiku Gestapo, SS in nemška policija delali skupaj s komunisti. Pozitivne priče vedo povedati, da so stale na raznih krajih ob cesti skupine Nemcev, ki so ob dogovorjenem času zapirali ceste ter gledali na ure, zakaj se še ne izvrši napad, ker sicer bodo vsi odšli naprej. Še več ljudi kot v begunstvo pa je odšlo v gozdove, kjer se skrivajo, da si rešijo golo življenje. Mnogo pa jih je še po raznih krajih Koroške in še ni glasu od njih.

Sodelovanje med komunisti in Gestapo ter SS in policijo je bilo v kamniškem okraju tako očitno kot mogoče nikjer drugod. Uničevali so vse, kar bi moglo služiti narodu v verskem, kulturnem ali narodnem oziru. Uničenih je bilo tudi več cerkva, vasi so popolnoma izropane in v mnogih ni mogoče dobiti niti ene glave goveje živine. Vse so pokradli, nekaj Nemci, drugo pa komunisti ali takozvani Fovšgošarji. Kako so načrtno uničevali naše najboljše, narodno zavedne ljudi, kaže naslednji resnični primer: V Št. Vidu nad Ljub-

ljano je bil ubit nemški župan Maurer. Radi tega so ustrelili Nemci v Št. Vidu 16 najbolj uglednih ljudi iz Kamnika, med njimi tudi dr. Polca, vladnega svetnika dr. Vidica, ki so bili pri tem umoru popolnoma nedolžni in so padli kot talci. Ko je čez nekaj dni nekdo, ki mi je vse to osebno povedal, očital komunistom, da to vendar ne gre, ali je bil 1 Nемец vreden 16 nedolžnih žrtev, so mu ti izjavili: "Kaj pa se vendar razburjaš nad tem; če so jih Nemci pobili, jih pa nam ne bo treba. Pa nikar ne misli, da boš ti ostal, četudi nam sedaj strežeš, tudi ti prideš na vrsto." Ta slučaj je doživel g. Z. iz Št. Vida nad Ljubljano. Iz tega lahko razvidiš, da je bilo strahovanje ljudi strašno, ter ni smel nihče nikomur povedati, kaj mu je bilo ukradeno. Po drugi strani pa so Nemci strašno nastopali, ako je kdo kaj vedel ali povedal. Liska iz Bele peči so s celo družino, 12 oseb, žive v hlevu zažgali.

Ljudstvo je popolnoma obubožano in v splošnem brez vprežne ali druge živine. S strahom in grozo gledajo na to strašno osvoboditev vsega, kar človek potrebuje za življenje. In vse to so zakrivili komunisti v skupnem sodelovanju z nacisti in fašisti. Vse se čudi, kako je bilo mogoče, da so te bande podpirali Angleži in Amerikanci. Ti se niso niti 10 procentov borili proti okupatorju, ampak proti lastnemu narodu, predvsem proti onemu delu, ki je bil veren in Cerkvi vdan. Vse to sem slišal že leta 1942, ko mi je neki inteligent v navzočnosti dveh prič izjavil: "Naš boj velja v prvi vrsti katoliški Cerkvi in papežu, katerega vpliv na človeštvo moramo popolnoma uničiti!" Te besede so bile izrečene od človeka iz dobre kr-

ščanske družine na binkoštno soboto 1. 1942.

Vsi se zavedamo, da bi bil razvoj komunizma pri nas v sedanjih razmerah nemogoč. Razviti se je mogel le v času okupacije in v skupnem sodelovanju nacizma in fašizma; v tem času pa so pomagali tudi framasoni in židje. Komunisti imajo na ustih vedno bratstvo, ljubezen, enakopravnost in pa svobodo, kjer pa pridejo na oblast, pa vlada smrt in suženjstvo. Vse to je naš narod vedel, zato ni mogel slediti. V mestih in trgih in pozneje v podeželskih centrih, kjer so bile italijanske, pozneje pa nemške posadke, so isti ljudje delali z okupatorjem in komunisti. To je bilo njihovo osvobodilno delo, ki je privedlo do katastrofe, kakršne naš narod še ni doživel. Vse to pa bo tudi privedlo do streznjenja in do pravega spoznanja.

V ta namen zelo veliko molimo in prosimo Vsemogočnega, da skrajša našemu narodu to strašno trpljenje. Tebe, dragi J., in vse Slovence v vašem mestu pa prosim, da se nas spominjate v molitvah ter da opozorite na vseh merodajnih mestih na strašno trpljenje in krivice, ki jih mora prenašati naš narod od brezbožnega komunizma.

S srčnimi pozdravi, N. N.

PISMO DR. JOŽA BASAJA ANGLEŠKEMU MARŠALU ALEKSANDRU

Poročali smo, kako zahrbtno so Angleži izročili okrog 12,000 slovenskih domobrancev Titovim komunistom, četudi so poprej dali svojo besedo v njih

zaščito. Predsednik Slovenskega Narodnega Odbora dr. Joža Basaj je nato pisal angleškemu maršalu Aleksandru pismo, ki izpričuje vso tragedijo našega naroda. Maršal Aleksander je izdal povelje, da se ne izroča nikogar več komunistom. Tudi komandant, ki je to povzročil, je moral iti. Toda slovenski fantje so bili izročeni komunistom in veliko število od njih je že pomrlo pod partizanskimi strojnici. Drugi umirajo počasne smrti v zaporih, kjer jih mučijo podivjani partizani.

Pismo se glasi:

Maršal, Sir Harold Alexander,
vrhovni zavezniški
komandant—Caserta.

V dneh od 27. do 31. maja 1945 je 6. angleška divizija pod komando generala Murray-ja izročila Slovensko narodno vojsko, sestojčo iz 10,500 oficirjev in vojakov in okoli 500 civilnih slovenskih beguncev Titovim vojaškim oblastem na meji med Avstrijo in Jugoslavijo.

Prepeljani Slovenci so ubogali angleški ukaz, ker so bili prepričani, da bodo transporti dirigirani v Severno Italijo in ne v Jugoslavijo.

En dan poprej kot je Slovenska narodna vojska korakala čez dravski most v smeri Celovca, kjer je bila razorožena po angleških vojaških oblasteh, je bilo zagotovljeno komandantu generalu Krener-ju in Marko Kranjcu, članu Slovenskega narodnega odbora, da bo narodna vojska uživala angleško zaščito skupaj s slovenskimi civilnimi begunci. Ta obljuba je bila dana gori omenjenima zastopnikoma 11. maja v glavnem stanu komande britanske brigade v Celovcu.

Prihodnja dva tedna je naša vojska

živela skupaj s civilnimi begunci v britanskem taborišču pri Vetrinju. Tam smo slišali mnogo zagotovil in izjav raznih angleških oficirjev, da Slovenci ne bodo izročeni v nobenem slučaju Titovim partizanskim oblastem. Vse obnašanje angleških oblasti proti nam je bilo prijateljsko. Angleški zastopniki so kazali ne samo polno razumevanja za naš žalostni položaj, ampak tudi za notranjo situacijo v Jugoslaviji. Angleški zastopniki so dobro vedeli, da so bili naši vojaki in naši civilisti primorani zapustiti domovino, ker so jih Nemci in Titovi partizani smatrali za proangleško in proti komunistično vojsko in gibanje. Vedeli so tudi, da bi pomenila izročitev naših ljudi Titu za nje mučenje, torturo in smrt. Ker so angleški zastopniki večkrat kazali to poznanje razmer in razumevanje situacije, smo bili od dneva do dneva bolj prepričani, da Angleži ne bodo v nikakem slučaju izročili naših ljudi Titu.

Ne poznam razmer in ne vem razlogov, ki so povzročili katastrofalno izročitev. Mogoče in verjetno je, da so angleške oblasti slišale denunciacije Titovih partizanov o "zločinih" slovenskih domobrancev, o njih "kolaboraciji" in tako dalje. Pripravljen sem doprinesti dokaze in dokumente, ki bodo pokazali, da so vse take denunciacije samo navadne laži iste vrste kot laži o Titovih uspešnih vojaških operacijah proti sovražniku — razširjene iz Titovega propagandnega urada.

19. maja je Narodni odbor predložil komandi britanske brigade (majorju Johnston-u) poročilo o ustanovitvi, razvoju, organizaciji in delu slovenske narodne armade, ki ima svoj prvi začetek v "vaških stražah". Te so se začele pod italijansko okupacijo same od sebe

kot neizogibna obramba domov, da ubranijo vasi pred umori, požigi in ropi od strani komunističnih band. Te bande so terorizirale slovensko prebivalstvo in niso nikakor nastopale proti okupatorju. Nujna in neizogibna potreba samoobrambe, ki je ustvarila najprej "vaške straže" in kasneje "domobrance" — mislim, da ni zločin, ampak pravica, dolžnost naroda, ki je bil napaden.

Kako "nevaren" je bil maršal Tito s svojo vojaško organizacijo okupatorjem in kaj je na drugi strani pomenil za naše demokratsko in protikomunistično prebivalstvo se more presoditi po sledečih dejstvih: V vsem času italijanske okupacije (od aprila 1941 do septembra 1943) je bilo v naši deželi ubitih okoli 700 italijanskih vojakov. V istem času in na istem prostoru so partizanske bande umorile čez 30,000 Slovencev, požgale več tisoč kmečkih domov, šol, kulturnih institucij, knjižnic in cerkev.

Če ne bi bile angleške oblasti popolnoma informirane o značaju in delu slovenske narodne armade — tudi potem, ko so brale naše poročilo — bi bilo v vsakem slučaju potrebno, prèdno se je začelo izročanje naših najboljših mož, preiskati njih delo in obnašanje, in dognati značaj slovenske narodne vojske. Le tako bi si mogle angleške oblasti napraviti pravično in jasno sodbo ter pravilno odločiti v vprašanju izročanja mož in fantov v roke komunistov.

Za naš mali narod pomeni izguba deset tisoč mož isto kot izguba pol milijona za angleški narod.

Izročitev je moralo biti politično dejanje. Oficirji in vojaki niso bili navadni zločinci. Bili so prostovoljni borci za

svobodo, lastnino in vero. Odločili so se za to borbo potem, ko so poskusili sami zločine komunističnih band proti narodu.

Kot taki so imeli — tako mislim — mednarodno pravico do zavetja in zaščite. Nemogoče nam je bilo misliti, da tak demokratičen in svobodo ljubeč narod, kot je angleški, ne bi dal zaščito tako jasno opredeljeni politični skupini beguncev kot je bila slovenska narodna vojska.

Vem, da vam, ekscelenca, metode Titove niso neznane. Vaša binkoštna poslanica zavezniških četam v Sredozemlju to dokazuje. Maščevanje je eden najbolj karakterističnih motivov njegovega dela. Upravičeno se bojimo, da je večina izročenih umorjena po Titovih četah.

Narodni odbor za Slovenijo je opisal politično situacijo v Sloveniji v pročilu, ki ga je izročil 29. maja komandantu taborišča v Vetrinju, majorju Barre. Prosili smo majorja Barre, da pošlje poročilo vaši ekscelenci.

Naj ponovno zagotovim, da smo pisali v tem poročilu čisto resnico in ničesar kot resnico. Popolna resnica je, da je bilo slovensko katoliško in demokratično ljudstvo vso vojno dobo s svojimi simpatijami vedno čisto na strani zapadnih demokracij. Resnica je, da je delalo in trpelo za skupno stvar in skupne cilje. Resnica je, da dejanja dokazujejo naše pro-zavezniško stališče v dobi vojne.

Naša dejanja za zavezniški uspeh bi mogla biti večja in boljša. Toda naš mali narod je bil razdeljen med tri napadalce-okupatorje. Bil pa je razdeljen prav radi komunistov-partizanov tudi v dva ostro si nasprotna tabora: Na komuniste in prijatelje sovjetov na eni

strani in na demokrate na drugi. Ljudstvo je bilo tako izpostavljeno terorju okupatorjev in brezobzirnim komunističnim morilcem. Oba totalitarizma, nacistično-fašističen in boljševisko-komunističen, sta neusmiljeno delala za popolno uničenje našega narodnega demokratskega življenja. Tako se je zgodilo, da so se morali ljudje, ki niso marali imeti prav ničesar skupnega z okupatorjem, braniti pred partizanskimi teroristi, ki so klali, morili in uničevali neusmiljeno po vsej deželi in razdirali vse narodno življenje.

Kar se tiče izgub človeških življenj in uničenja materialnih dobrin je slovenski narod prestrašno zadet. Med vsemi narodi je za Poljaki največja žrtev. V tej obupni situaciji so Slovenci z upanjem zrlji na zapadne demokracije. Slovenska narodna armada je bila zveza vseh oboroženih sil z namenom pomagati zaveznikom pri delu osvobodjenja v naši in v sosednih deželah. Nesrečni razvoj dogodkov je preprečil to končno uporabo naših narodnih sil.

Mi ne moremo dovolj obžalovati, da je bil izdan ukaz vaše ekscelence, da se ne sme izročati nobenih Jugoslovanov proti njihovi volji Titovim partizanskim silam teden dni prepozno. Slovenska narodna armada je že izročena. Zaslужila je boljšo usodo.

Dovolite ekscelenca, da zaključujem z informacijo o samem sebi. Na sestanku kakih 300 slovenskih intelektualcev in zastopnikov vseh političnih stran, kulturnih, socijalnih in ekonomskih organizacij našega naroda sem bil izbran za predsednika Narodnega odbora za Slovenijo. Sprejel sem to dolžnost v novembru 1944, ko so bili že mnogi naši voditelji pomorjeni, zaprti ali deportirani v koncentracijska tabo-

dišča. Gestapo, ki je bil zelo aktiven v tem času, je polovil, aretiral in deportiral v Dachau večino članov štaba slovenskih domobrancev in napolnil zapore z člani "Slovenske lige" — narodne podtalne organizacije. V noči med 30. aprilom in 1. majem je general Roesener ukazal mojo aretacijo in je poslal Gestapo policijo v mojo hišo. Zadnji trenotek se mi je posrečilo pobegniti po vrvi na dvorišče.

Pod italijansko okupacijo je bil moj najstarejši sin interniran v Italiji. Po zadnji vojni sem bil v Sibiriji in sem vstopil kot prostovoljec v jugoslovanski polk, ki se je boril skupaj z zavezniškimi četami pod komando generala Janin-a proti boljševikom.

Nikoli nisem bil politik, ampak ekonomist in delavec v socialnih organizacijah. Kot glavni ravnatelj Zadrुžne Zveze ter kot predsednik odbora Zadrुžno-gospodarske banke ter kot član mnogih institucij sem pomagal pri našem narodnem boju in v propagandi proti osišču ter delal za osvobojenje domovine.

Kot člana slovenske narodne vojske sta bila dva moja sinova izročena po Angležih Titovim oblastem: Volodja, star 18 let in Alojša, star 16.

Dr. Joža Basaj.

BESEDE SVETIH OČETOV

Opat Teona je rekel: "Ker se naš duh odvrne od premišljevanja božjega, nas zaslužnijo telesne strasti."

Nadškof Teofil je na smrtni postelji rekel: "Blagor ti, opat Arsenij, ker si se te ure vedno spominjal."

Opat Janez je rekel svojemu učencu: "Častimo enega — in vsi nas bodo ča-

stili; če pa bomo prezirali enega, t. j. Boga, nas bodo vsi prezirali in bomo zašli v pogubo."

Prišel je nekoč k opatu Janezu mož z velblodom, da bi naložil svoje reči in se izselil v drug kraj. Opat je šel noter, da bi mu prinesel vrstico, pa je pozabil, ker je bila njegova duša zatopljena v Boga. Mož ga je torej spet zmotil s trkanjem in opat je spet šel noter in je spet pozabil. Ko pa je mož v tretje potrkal, je šel opat v celico in ponavljal: "Vrvica, velblod — vrvica, velblod."

Opat Janez je bil zelo goreč. Ko je nekoč prišel nekdo k njemu in pohvalil njegovo delo — pletel je namreč vrv — je opat molčal. Spet je oni začel govoriti in opat je dalje molčal. Tretjič pa je prišlec rekel: "Odkar si ti prišel k meni, je Bog pregnan od mene." (Motil ga je namreč v molitvi).

Opat Janez je rekel: "Hiše ni mogoče zidati od zgoraj navzdol, ampak je treba zidati s temelja navzgor." Vprašajo ga torej: "Kaj pomeni ta beseda?" Odgovori jim: "Temelj je bližnji, tega pridobimo za Boga; to je najprej potrebno, zakaj na tem stoje vse Kristusove zapovedi."

Pravili so o opatu Izidorju, ki je bil duhovnik v samoti, tole: Če je kdo imel onemoglega ali malomarnega ali prevzetnega brata in ga je hotel odsloviti, je opat govoril: "Daj, privedi ga k meni." In ga je sprejel ter ga s svojo potrpežljivostjo rešil.

Tudi je rekel: "Mnogi so si že v tem času izvolili počitek, preden jim ga je dovolil Bog."

Neki brat je rekel opatu Teodoru: "Daj mi kak nauk, sicer se pogubim." In žalosten mu je starček odvrnil: "Sam sem v nevarnosti, kaj naj torej tebi rečem?"

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal P. Bernard Ambrožič

DEVETNAJSTO POGLAVJE: ROŽE CVETO MIMO
OČETA MARKA.

(Nadaljevanje.)

KO je Nežica bolj pritekla kot prišla do vznožja Ožboltovega hriba, si je umerila pot naravnost navzgor proti vrhu. Še na misel ji ni prišlo, da bi stopala po ozki stezi, ki je vodila v ovinkih po pobočju. Bose noge so ji brezskrbno udarjale v sočno travo, ki je bila zdaj voljno mehka, zdaj zopet trda in bodičasta. Tu pa tam je zadela v bodečo nežo in obstala za hip, da si izdere preveč sitno bodico. Naslednji trenotek je bila zopet pokonci in se vztrajno vzpenjala po griču navzgor. Pozorno se je ozirala proti vrhu, če ne bi že od daleč kje zagledala Tonča. Zavoj z medom si je dejala v predpasnik in ga držala z levico, z desnico si je delala ravnotežje in se zdaj pa zdaj uprla ž njo v strmi breg, da ni zdrsnila navzdol po opolzki travi. Bila je vsa zasopla in potne kaplje so ji stale na čelu, zakaj sonce je toplo grel v pobočje. Od časa do časa si je otrla pot kar z golo desnico.

Tonča ni bilo videti nikjer. Deklica je ugibala, če ni morebiti odšel k provizorju v farovž, in jo je zaskrbelo, kaj bo potem. Pa se je potolažila, da je morda za cerkvijo na oni strani hriba, saj ni treba, da bi moral biti ravno na tej. Seveda! Tam je senca, zakaj bi se fant tako topel dan grel na soncu! Tam zadaj se je zleknil v travo, knjigo drži pred seboj in čita, čita.

S to mislijo je hitela naprej in se ni več ozirala po dijaku. Še nekaj krepkih skokov in že se je pognala na ozko planjavo, ki je obkrožala cerkev. Nič se ni pomišljala, zavila je okoli močnega stolpa, ki je stal ob cerkvenem boku, in se oddahnila na senčni plati sv. Ožbolta. Ozirala se je na levo in desno, toda za dijakom nobene sledi.

Tedaj se je domislila. V cerkvi bo, kje pa drugje! Saj je vedela, da si je izgovoril ključ pri cerkovniku, da je lahko stopil v cerkev, kadarkoli je hotel. To se je zdelo Nežici povsem razumljivo, saj Tonče za gospoda študira. Bodoči mašnik seveda rad hodi v cerkev. Zavila je nazaj k cerkvenim vratom in pritisnila na kljuko. Bila so težka in se niso dala kar tako odpahnuti. Nežica si je pomagala s komolcem in potem s celim životom. Vrata so se vdala in deklica je pogledala v cerkev. Pa dijaka tudi v cerkvi ni bilo, sama praznota je začudeno zijala v de-

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

P. B.

Nov praznik Brezmadežnega Srca Marijinega je ravnokar ustanovil in razglasil sv. Oče. Obhajal se bo vsako leto dne 22. avgusta, na osmino Marijinega Vnebovzetja. Prihodnje leto ga boste gotovo že opazili v katoliških koledarjih. Ustanovitev tega praznika je samo odgovor na izrecno željo nebeške Matere same. Naš list je že bolj na kratko omenjal, kako se je Marija prikazala trem otrokom na Portugalskem blizu vasi Fatima. To je bilo leta 1917. Takrat je Marija naročila otrokom in vsemu svetu, da je treba veliko moliti in opravljati spokornih del, zlasti pa naj se poživi med katoličani molitev sv. rožnega venca. Naj vsi kličemo na pomoč in iskreno častimo njeno Brezmadežno Srce, je naročala. Če bo svet slišal njeno naročilo in se po njem ravnal, je obljubila veliko blagoslova vsemu svetu, med drugim tudi izpreobrnjenje Rusije!

V kratkem pastirskem listu škofa Rožmana, ki ga je napisal za uboge izgnance v tujini in ga lahko berete v tej številki na drugem mestu, boste zvedeli o obljubi za novo cerkev v čast Materi božji iz Fatime. Sveta Cerkev je od leta 1917 naprej skrbno preiskovala dogodek

klico. Tedaj je udarilo Nežici na uho od zunaj in vse ji je postalo jasno.

Dijak je bil začul rožljanje kljuge in drgnjenje po težkih vratih. Zbudil se je iz svoje molitve. Nekdo sili v cerkev. Kdo bi utegnil biti? Ni maral, da bi ga kdorkoli zalotil v njegovi samotni molitvi, pa je planil v zakristijo in od tam na plano. Zakristijska vrata so se samo od znotraj odpirala. Hotel je napraviti hitro in neslišno, pa nesreča je hotela, da so vrata močno zalopunila za njim.

Nežica je čula in razumela. Polotila se je je otroška razigranost, saj je bila že vajena, da se je s Tončem igrala skrivalnice. Toda nazaj v cerkev zdaj ne bo mogel skozi zakristijo, lahko ga bo ujela. Planila je ven in hotelo se ji je, da bi zapela: ku ku! Pa s tem bi se prehitro izdala in zabave bi bilo konec. Naj ugiba dobri fant, kdo sredi popoldneva lazi za njim!

Stekla je ob cerkvi na senčno plat, pa tam ni bilo nikogar. Spet je zavila proti stolpu in skoraj zadela ob dijaka, ki se je ravno mislil skriti v stolp po tistih odprtih stopnicah. Silno iznenaden je videl pred seboj Nežico. Pa obenem mu je prišlo olajšanje, zakaj bolje se mu je zdelo, da je tu le deklica s Sloma, namesto da bi bil tuj človek, ki bi ne vedel, kaj ž njim početi.

“Pa te imam, Tonče! Si se mi mislil skriti, kaj?”

“O, kar tako sem hodil okoli. Kako pa da si prišla?”

“Na jej! Medu in kruha sem ti prinesla. Veš, čepetov dedek so ga samo zate prinesli. In gospodar so me poslali sem gor, da ga hitro pokusiš.”

Dijak se je čudil. Nič se mu ni mudilo k medeni pojedini.

“Saj bi lahko počakali do večera, ko pridem domov.”

“Pa je bolje tako. In jaz sem tako rada prišla. Na, sediva tja v tisto senco pod ono drevo. Ti boš pokusil Čepetov med, jaz se bom pa malo spočila. Ti ne veš, kako sem hitela navkreber.”

Tonče ni vedel kaj reči in je sledil Nežici pod drevo. Deklica je sedla v mehko travo, odvila zavoj in ga položila dijaku v naročje, ki je sedel tako, da mu je bil cerkveni stolp ravno za hrbtom. Odložil je knjigo in si ogledoval med. Deklica je segla po knjigi. Nagajivo se je smejala.

“Vidiš, kako bo vse prav. Tebi se zdi škoda vsakega časa, če ne moreš gledati v knjigo. Priden, priden študent, ta Tonče Slomšakov! Še kadar pri jedi sede, bi rad gledal v knjigo. Ampak ko se boš z medom oblizoval, pa bukve le daleč proč! Ti jej, jaz bom pa brala. Tako ne boš prav nič zamudil. Na kateri strani si bil?”

To se je zdelo dijaku zabavno. Tudi on je postal razigran.

v Fatimi in prišla do zaključka, da je Mati božja takrat v resnici prišla spet na zemljo in spregovorila po onih treh otrocih celemu svetu. Na podlagi tega spoznanja je Cerkev že svoje storila. Kot smo že poročali, je sv. Oče posvetil ves svet Brezmadežnemu Srcu Marijine-mu in sedaj je ustanovil tudi poseben praznik. Glas o Fatimi in njenem blagoslovu je prodril že v ves katoliški svet, tudi v Slovenijo. Tako je prišlo do one velike obljube, ki jo omenja škof Rožman.

Popis dogodkov v Fatimi je zdaj gotovo na mestu, da

ga začne prinašati naš list za svoje naročnike in bralce. V današnji številki najdete prvo poglavje. Ves popis bo štel mnogo poglavij in se bo vlekel precej dolgo. Nič ne dvomimo, da boste radi brali. Poiščite ga nekje v pričujoči številki. Spis bo nad vse zanimiv in dobro se zavedamo, da boste včasih vsaj v mislih zmajali z glavo in marsikaj se vam bo zdelo prav čudno. Saj tudi je, tega nihče ne taji. Zakaj in čemu Bog uporablja take skrivnostne načine in taka izredna pota, da se razodeva svetu, ko bi tako lahko vse drugače in bolj “naravnost” napravil . . . Toda tako je ravnal od nekdanj. Njegove sodbe niso naše sodbe, tako je Zveličar sam izrecno povedal. Saj je bilo tudi rojstvo božjega Sina v Betlehemu čisto drugačno kot bi si ga zamislili mi, če bi imeli pri takih rečeh kaj besede. In še

“Nisem štel strani v bukvah. Kar odpri, kjer sama hočeš. Če mi boš brala iz teh bukev, ki so čisto nemške, ti dam polovico medu.”

“Oh, nemške! Pa tudi če so. Nekaj pa le tudi po nemško znam brati. Še enkrat pravi, povej, katero stran naj odprem.”

Dijak je pomislil.

“Čakaj, to ni lahka reč. Bova morala poklicati na pomoč srečo. Kdaj je tvoj god?”

“Uu, še tega ne veš! Kakšen mašnik pa boš! Menda ne boš oznanil svete Neže o kresu! To se naredi pozimi, ko vse škriplje in poka.”

“O, saj res! Že vem! Enaindvajsetega januarja! Januar je prvi mesec v letu, torej enkrat enaindvajset. Odpri bukve na strani enaindvajset.”

“Tako si torej poiskal srečo! Pa misliš, da znaš. To ni nič težko. Uh, ampak tako strašno neumne besede! Slabo si izbral. To bi jaz kar takole brala: bla, bla, der, di, das, eins, zwei, drei, pa sem pri kraj.”

“Ali ti nisem rekel, da ne bo nič? Kaj se pa siliš? Na, rajši mi pomagaj pojesti med, ki je tako neznansko sladak.”

“Nečem. Kar je zate, je zate. Rajši mi to povej, kako je človeku v glavi, če je tako učen kot si ti.”

“Prismoda si, Neža! Jaz — pa učen!”

“Neža si mi rekel! Zatožim te atu!”

“Nežica, no, da ne bo prevelike zamere. Neža ali Nežica, prismoda si pa, ko tako neumno blebečeš.”

“Sem — pa tudi nisem. Zakaj bi ne bil učen? Menda ne hodiš v šole zato, da bi še tisto pozabil, kar si nam pred leti pridigal tamle z onih stopnic.”

Zagledala se je mimo dijaka pod stolp sv. Ožbolta in je mislila na tiste čase, ko je Tonče pasel Slomšakovo živino tod po bregovih. Ni zapazila, kako je dijaka neprijetno dirnila njena opazka. Od kar je hodil v celjske šole, se mu je že večkrat zgodilo, da je kdo vpriču njega omenjal one pridige. Vselej mu je bilo silno nerodno. Kakor da se je sramoval samega sebe in svoje otroške norčije. Vselej je hitro obrnil pogovor, samo zdaj pred to deklico ni našel besede. Nizko nad med se je sklonil in si lizal prst. Nežica je pletla svoje misli.

“Tonče, ko boš zares pridigal, to te bomo poslušali!”

“Danes si pa poštena trapasta, veš! Bom ali pa ne, Bog ve, če bom.”

“Zakaj pa ne bi? Študiraš za to in že takrat si znal tako dobro.”

Dijak je bil v hudi zadregi. Zakaj se je tako zajedla v ta predmet? O, da ni bilo čepetovega medu in Nežice ž njim!

“Veš kaj, kar domov pojdi. Pogrešali te bodo.”

mного mnogo drugega v življenju Gospodovem se nam zdi vse preveč skrivnostno in vse preveč po ovinkih. Ali ni mogel Zveličar nastopiti vse bolj očitno in pretresti svet s svojo mogočnostjo vsaj tako nenadoma in s tako silo, kot je to storila — atomska bomba . . . ?

Duhovni svet je čisto drugačen kot vidni svet. Duhovno življenje je drugačno ko telesno življenje. Milost ima druga pota, za svoje delovanje kot jih ima fizična sila. “Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu..” In: “Nebeško kraljestvo je podobno kvasu . . .” Nikoli ni bilo podobno bombam in kanonom in tankom, ki udarjajo in rušijo, da vse poka pred njimi in se lomi v prah. Nebeško kraljestvo duhovno kraljestvo in le tisti ga spoznajo in imajo zanje primeren okus, ki imajo smisel za duhovne reči. Kdor tega smisla nima, bo bral zgodbo o Fatimi brez sadu za svoje duhovno življenje. Komur je duhovnost zvezda vodnica skozi življenje, bo bral in mnogo mislil in našel mnogo duhovne pobude v tem čudovitem popisu.

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV v Ameriki je zdaj stopila na dan in se v tej številki tudi našim naročnikom predstavlja. Rodila se je na Katoliškem Dnevu v Jolietu in kot vidite sami, ni kako mrtvorojeno dete. Mnogi so menda tako mislili po prvih poročilih in so samo malo obrvi nasršili, ko

“O, taka sila pa tudi ni. Nič niso rekli, naj kmalu pridem.”

“Pa vzemi medu in tiho mi bodi. Če ne, bom hud, to ti povem.”

Deklici se je zdelo, da misli zares. Zagledala se je v njegove obličje, ki je rdelo v zadregi in v očeh se mu je brala zaresna nejevolja. Pa je ni mogel oplasiti. Preveč sta se poznala, da bi mogla verjeti v resnično zamero. Malokdaj je videla na njem slabo voljo, čeprav je bil rajši resnoben kot razigran. Zakaj naj bi bil zamerljiv ravno danes, ko sta tako lepo sama in imata vso pravico posedeti skupaj brez dela in samo za razvedrilen razgovor?

Take misli so šle deklici skozi možgane, ko je tiho in kar zvedavo motrila Tončev obraz in skušala razbrati, kaj se v resnici godi v dijakovi notranjosti. Še vedno je bila dobre volje in vse jo je zabavalo. Prijelo jo je, da bi fantu pokazala vso svojo nagajivost. Tonče se skoraj ni zmenil zanjo, nehal je lizati med in je ostanek zavijal v zeljnat list in potem v papir.

“Na, prej si mi ponujal med, zdaj ga pa zavijaš v papir!”

“Če pa niso hotela!”

“Morebiti bi ga vzela, če še enkrat rečeš. Nisem vedela, da ga sam ne boš izdelal. Od tebe ga pa že vzamem.”

Dijak je brez besede porinil zavoj medu in kruha prednjo. To jo je neprijetno dirnilo, pa se je takoj spet znašla.

“Uh, kako si danes nasajen! Takega te pa nimam prav nič rada. Takoj se mi nasmej, drugače ne vzamem medu. Ali naj imam to za plačilo, da sem tako tekla sem gor in ti prinesla čepetovo sladkost? Ena, dve tri, nasmejčkaj se mi!”

Tako so na Slomu tešili malo Lučko, kadar se je kisaja in kujala.

Ta dekličja odločnost se je zdela tudi dijaku zabavna in ni si mogel pomagati. Obenem mu je bilo v olajšanje, da je deklica očitno pozabila na tisto pridiganje v pastirskih letih. Nasmejaj se ji je in ji pogledal naravnost v oči. Pohvalil jo je.

“Ukazati znaš. To si se naučila od tete Polone.”

“Teta Polona je pa res fest. Ali hočeš, da se še kaj drugega od nje naučim?”

Tonču se je zdelo vprašanje nenadno, pa na kako pastni pomislil, čeprav je Nežica pomenljivo zakašljala in začela razvijati med pred seboj. Tonče si je brisal roke ob travo in malomarno rekel:

“Le vsega se nauči od nje. Če boš enkrat taka kot je teta, boš vse časti vredna ženska.”

“Dobro, potem ti takoj pokažem, da znam lepo po-

so zvedeli o njenem rojstvu. Zdaj se je drugače pokazalo. Čeprav ni bilo veliko hrušča in trušča, ko je nastajala LIGA, stoji zdaj sredi med nami in vse kaže, da bo težko kak katoličan med nami ostal ob strani. Vsem je zdaj jasno, da gre katoličanstvu v naši stari domovini za biti ali ne biti. Menda ja ne bodo naši ljudje še nadalje drli za onimi, ki so si tega stanja naše stare domovine na vso moč želeli in po svoje tudi pripomogli do tega, kar se tam danes godi. Ali ni skrajni čas, da se katoliški Slovenci v Ameriki osamosvojimo in si postavimo jasen program za skupne nastope? To hoče doseči Liga Katoliških Slovencev in nobenega dvoma ni, da bo polagoma združila vse okoli sebe, kar resnično katoliško čuti.

Veliko denarnih sredstev bo LIGA potrebovala, o

tem ni nobenega dvoma. Brali ste, da se je takoj lotila dela za pomoč onim Slovincem, ki so radi žalostnih razmer ostali v tujini ali zbežali v tujino pred preganjalci doma. O tem zdaj že veliko veste. Ni treba tu na široko pisati, saj lahko tudi v pričujoči številki na drugem mestu berete. Tu naj le toliko poudarimo, da se **naš list** kot katoliško in nabožno glasilo vernih ameriških Slovencev z **vsem srcem pridružuje LIGI in njenemu delu** ter kar najbolj priporoča, da se vsi zavzamete zanj. Nujno prosimo: **Podpirajte LIGO** v vsem njenem

snemati teto Polono. To veš, da ona rada odpušča, ampak tudi pokoro nalaga.”

Tonče se je nasmehnil in pokimal, ko se je spomnil, da je morala Nežica nedavno za pokoro sama sebi zlititi za vrat kupico vode, ko jo je poprej vpričo tete zlila iz jeze Misiki.

“Ali sem naredil tak greh pred teboj?”

“Nehvaležen si bil za med in to je dovolj. In domov si me gonil! Ali boš delal pokoro?”

“Bom pa že menda moral.”

“Malo počakaj!”

Lizala je med in si z neko posebno previdnostjo ogledovala dijaka. Ugibala je, če se je že dosti omehčil, da bo razumel njeno otročjo maščevalnost. Tonče je gledal vanjo v prijetni nepočakanosti. Ali bo znala narediti po tetinem zgledu?

Pa je nenadoma spremenila ukazujoči glas in je postala vsa mehka.

“Tonče, pokoro umaknem, ali pa tudi ne. Daj, pojdi tja na stopnice in naredi pridigo, prav lepo pridigo! Samo zame jo naredi, toliko mi pa res lahko ustrežeš. Samo meni, Tonče, živi duši je ne bom povedala . . .”

Kakor da ga je pičilo, je planil pokonci. Težko je zadihal, pa obstal je na mestu. Ali je bilo samo to, da ga je spet vznemirila s to nesrečno pridigo, ali ga je prijela tista neznana mehkoča, ki jo je deklica nehote položila v besede “samo zame” in “samo meni” . . .?

Zakaj ravno njej in zakaj samo njej? Stal je tam kakor priibt in gledal naravnost predse tja v sončno daljavo. Videlo se je, kako mu utripa srce in kako mu lice blede, pa se spet pokriva s temno rdečico.

Nežica je začudena strmela vanj. Tako lep se ji ni zdel še nikoli in tudi ne tako vzvišen. Tudi v njej je nekaj vzvalovalo in vsa kri ji je udarila k srcu. Roka, ki je držala zavoj z medom, ji je omahnila in grižljaj, ki ga je imela v ustih, je nehala žvečiti. Tako sta ostala nekaj hipov, kakor da ju je bil postavil tja spreten kipar.

Burno je sunilo skozi dekličino dušo. Prvič ji je prišlo do negotove zavesti, da bi mogla Tonča še vse drugače rada imeti kot ga je imela doslej. Z besedami bi ne vedela povedati, kaj naj bi bilo tisto “drugače”, samo nekaj iz najgloblje globine njenega bitja ji je vstajalo to popolnoma novo spoznanje. In takoj ji je nekaj reklo, da to biti ne sme, ker je Tonče odločen za Gospodovo službo in ona sama ne bi drugače hotela. Kako je vso to tako brž zaživelo v njej, ni mogla ne takrat ne kdaj pozneje razumeti, samo to ji je postalo jasno, da jo obhaja prečuden, nedopovedljiv strah. Zgrozila se je in vse je zavpilo iz nje:

“Proč!”

stremljenju, **podprite jo z denarnimi darovi** Nam se zdi to danes najbolj nujno potrebno — za nobeno drugo reč ni tako potrebno darovati in žrtvovati ko za LIGO. Zato naš list rad sprejema darova za LIGO, če je komu bolj na roko, da kar k nam pošilja nego naravnost na blagajnika, kakor naroča LIGIN oklic. Prosimo, prosimo!

Kako se godi naši stari domovini pod vlado komunistov, zdaj že precej veste. Posebno veste tisti, ki berete Ameriško Domovino. Zelo je želeli, da bi jo brali še v večjem številu, zakaj tam dobite polno poročil, ki prihajajo naravnost od naših lastnih rojakov in povedo tako, kakor ljudje sami doživljajo. Mi pri Ave Mariji prav dobro vemo, da se je tudi nekaterih naših naročnikov, čeprav le redkih, prijela nasprotna propaganda tako zelo, da se jezijo na nas in na Ameriško Domovino in na vsakega, ki ne trobi v nasprotno, namreč komunistično propagando. Toda to nas ne bo zadrževalo, da ne bi še dalje pisali resnice. Kdor pa še vedno misli, da je vse to le pretiravanje, naj bere v naslednjem odstavku nekaj iz neslovenskih virov. Tega niti mi sami še nismo vedeli.

The Denver Register, ameriški tednik, poroča sredi avgusta iz Berna na Švicarskem o Sloveniji naslednje: “Totalitarni sistem vlade je prišel na površje v Sloveniji.

V odgovor na ta skrivnostni klic, ki je prihajal iz nje same, ni izrekla besede, še samo v mislih ne. Kakor se kamen odtrga iz brega, tako se je odtrgala iz trave in stekla navzdol. Med je obležal v travi in dijak se je šele čez nekaj časa obrnil in šel naravnost v cerkev.

Nežica je pa tekla in tekla kakor da jo preganja najbolj neznana strahota. Čudno je bilo, da je mogla v strmem bregu ostati na nogah. Šele doli ob vznožju hriba se je začela loviti ob vejah redkega grmovja, da bi si zavrla silno naglico, s katero je pridrla navzdol. Bil je zgolj nagoni poskus, ki se ji ni hotel obnesti. Veja se ji je izmuznila iz rok in deklica je treščila s polno težo v drevesni štor ob poti, ki se je prav tam privila iz gošče. S čelom je zadela ob trdo in obležala nezavestna, kakor je padla.

* * *

Na Slomu so domlatili in posedli pod hruško pred hišo k večerji. Sonce je bilo že čisto nad hribom, kjer je imelo oditi k počitku.

“Ali fanta še ni?” se je ozrla teta Polona na Marka in pomenljivo dodala: “In dekle, ali jo je kdo videl?”

Marko se je v zadregi zagledal navzgor proti sv. Ožboltu, zipod hruške se ni videlo daleč. Potem se je ozrl po obrazih pri mizi. Nihče ni odgovoril. Čutili so, da je vsa reč čisto Markova skrb. On je poslal Nežico v hrib, bo tudi zdaj pravo pogodil. Nekaj časa so vsi molčali, potem je sosed mlatič povedal, da so imeli vroč dan. V pretrganih stavkih je polagoma stekel pogovor o brezpomembnih rečeh, Marko je pa kar naprej molčal.

Preden so dovečerjali; je nenadoma položil žlico, vstal in se nameril mladima naproti, tako so brž na tihem preračunali vsi. Njegovih misli pa ni mogel nihče brati, saj jih še sam ni mogel postaviti v ravno vrsto. Ko so ostali pri mizi brez njega, jim je odleglo in postali so glasnejši.

Marko je hodil 10 minut in pozorno pogledoval v breg. Bil je že blizu vznožja, ko je zaslišal presunljivo ječanje. Skočil je v tisto smer in videl, kako je Nežica stegnila roke proti njemu, potem pa omahnila in spet izgubila zavest. Površno si jo je ogledal, jo vzel v naročje in odnesel domov.

Na Slomu je zašumelo. Le Marko ni zinil besede, zamahnil je vsem, naj se drže proč, samo teti Poloni je mignil za sabo. Odnesele je deklico v njeno sobico v gornjem nadstropju in s teto Polono sta se trudila ob njej pozno v noč.

Na Tonča je Marko pozabil. Nič ni vedel, da so ga šli iskat k sv. Ožboltu in ga niso našli. Bil je že trd mrak, ko je nekdo prinesel pismo iz farovža. Marko je bral:

“Tonče se je zglasil pri meni in je bilo kakor nalašč.

Ta sistem vlade je popolnoma nasproten krščanski morali in svobodi. Aretacije **po cerkvah** so navadna reč. Samo majhne skupine ljudi imajo dovoljenje, da prisostvujejo verskim obredom, na primer sveti maši, cerkvenim porokam in pogrebom. ENAJST koncentracijskih taborišč je zdaj v Sloveniji, kjer so zaprti trgovci in industrialci z drugimi ljudmi vred.” — Mnogo tega smo vedeli že poprej, še mnogo več kot poročča The Denver Register preko Švice. Da pa lovijo ljudi kar **v cerkvah**, ko so pri maši, tega doslej nismo vedeli. Takega preganjanja vere na Slovenskem tudi najbolj črnogledi nasprotniki komunizma nismo pričakovali. Bog se usmili našega ubogega naroda!

Nobenega dvoma ni več, da naša uboga Slovenija gre skozi najhujše čase resničnega mučeništva za Boga in vero, pa naj se kdo še tako vznejevolji ob taki naši trditvi. Domalega vsi naši naročniki to itak že dobro vedo in so nam hvaležni, da odkrito povemo, kaj se godi, čeprav na drugi strani celokak katoliški duhovnik med nami skuša vso stvar olepšavati. Žal, da je sploh kdo, ki si gre nalagat tako odgovornost! Mi si je ne bomo dovolili, pa čeprav bi na debelo prihajala taka pisma od naših naročnikov kot ga nam je ravno te dni poslala neka naša bivša zastopnica. Če bi dobesedno vzeli, kar nam piše, bi ji bilo treba povedati, da se je sama izločila iz

Dopoldne sem dobil poročilo od škofa, ki mi nalaga obilnega dela. Naj ostane pri meni Vaš dijak, zelo prav mi pride. Več o priliki. Hvala!

Provizor Prašnikar."

Marko je bral in ves svet mu je postal silno tuj.

(Dalje prihodnjič.)

katoliške cerkve. Mi ji ne moremo pomagati. Bog ji pusti svobodno voljo, da si sama dela usodo za čas in za večnost. Edino naše upanje za take ljudi je, da kljub vsemu zanje molimo s tistimi Zveličarjevimi besedami: "Odpusti jim, Gospod, saj ne vedo, kaj delajo!" Upamo, da res še vedno ne vedo. In morda zato ne vedo, ker smo mi še vse premalo opozarjali na volkove v ovčji obleki. Da nas ne zadene enkrat ta očitek iz božjih ust, se ne bomo obotavljali pojasnjevati in svariti in — magari — kričati, zakaj resni so dnevi. Ni dosti, da mi sami poznamo resnico, treba je, da jo razširjamo. Kdor ni z nami, naj nas tudi s kakimi trapastimi pismi ne skuša ostrašiti. Za kako bivšo zastopnico se bo pa vedno našel nadomestek, nič se ne bojte.

"Bila sem zastopnica Ave Maria in drugih katoliških listov. Brala sem v Ave Maria in Koledarju, kaj vse so počeli Nemci in Italijani z našimi ljudmi . . . Šele zdaj ste začeli cviliti in vpiti, da se vam ljudje smilijo, prej se vam niso. To gre vsem tistim duhovnom, ki tako pišejo, govore in počnejo, da bi uspeli, pa ne bodo." — Tako

piše med drugim ona ženska. Sama pove, da smo svoj čas veliko pisali o trpljenju našega naroda pod Nemci in Lah, potem pa naenkrat obrne in očita, da smo šele zdaj začeli "cviliti". Tako je sama sebe ocenila in obsodila, nas pa proti svoji volji opravičila. Prav lepa hvala! Najbrž je res že marsikdo pozabil, kar smo poprej pisali zoper Nemce in Lahe, zelo prav je, da je to reč poklicala v spomin. Še enkrat: Lepa hvala! Morda nam bo zdaj pisala, naj drugič objavimo njeno ime . . .

Svetega Petra Baptiste in tovarišev, japonskih mučenikov, smo se spomnili, ko smo zvedeli, da je atomska bomba razdejala japonsko mesto NAGASAKI. Bili so po večini frančiškanski duhovniki in bratje in so pretrpeli mučeniško smrt v mestu Nagasaki pred kakimi 300 leti. Še do najnovejšega časa je bilo mesto Nagasaki središče japonskega katoličanstva. Bilo je leto 1597, ko je japonsko cesarstvo začelo krvavo preganjati katoličane. V naslednjih letih je okoli 250,000 Japoncev umrlo mučeniške smrti. Več stoletij po tistem strašnem preganjanju ni bilo med japonskimi verniki

nobenega katoliškega duhovnika. Ko so pa leta 1853 zopet prišli, so se močno začudili, ko so našli še kakih 30, morda celo 50 tisoč katoličanov tam. Sami so opravljali primerne pobožnosti, njihov glavar je krščeval otroke, namesto spovedi so molili molitev popolnega kesanja po izročilu svetega Frančiška Ksaverija. Tako so se ohranili. Mesto Nagasaki je imelo zdaj svojo cvečo škofijo z mnogimi duhovniki in verniki. Ni še popolnoma znano, koliko je porušenega katoličanom in koliko je ostalo živih. Vsepovsod silno trpi danes katoličanstvo, toda kdor misli, da bo sedaj po njem, se moti tako bridko kot so se že mnogi mnogi pred njim, ne samo kak nadut Hitler!

UMRLI SO SLEDEČI

NAROČNIKI:

Florijan Rihtar, Milwaukee, Wis.
Mrs. Frank Yakše, River Rouge,
Mich.
Brigita Pavlik, Arma, Kansas.

NAJ POČIVAJO V MIRU!

Zahvaljujejo se Bogu, M. Božji,
Mariji Pomagaj in Frideriku Baragu za pridobljene milosti:

Mrs. Petelin, Mrs. J. Aister.

RESNICA IN LAŽ

AKO hočemo premagati boljševizem, moramo priznati njegovo resnico in jo ločiti od njegove laži. V boljševizmu je velika protikrščanska laž, a v njem je tudi velika resnica in celo mnogo resnic. A laž je tako velika, da presegata vse resnice in jih kazni.

Za kristjane je boljševizem opomin o neizpolnjeni dolžnosti, o neizvršeni krščanski nalogi. Krščanska resnica se ni ustvarjala v polnosti življenja, krščanska dobrota je ostala preveč nedosledna in premalo dejavna, grehi in slabosti kristjanov (laži-kristjanov) so zatemnjevali svetlo luč krščanskega razodetja. Kristjani so živeli v dveh različnih smereh (ritmih), v verski, cerkveni, ki je obsegala samo majhno število dni in ur njihovega življenja, in v posvetni smeri, ki je obsegala večino njihovih dni in ur. Večji del življenja kristjanov ni bil ožarjen od Kristusove resnice. Najmanj ožarjeno in najmanj krščansko je bilo gospodarsko in družabno (socialno) življenje. In po skrivnostnih potih božje Previdnosti so se zle sile lotile uresničevanja resnice in pravice. V tem je skrivnostni duhovni smisel vseh revolucij. Gospodarsko življenje kapitalistične družbe ni bilo podrejeno verskim načelom; nič ni bolj nasprotno duhu krščanstva kakor duh kapitalistične družbe. Ni slučajno, da je doba kapitalizma obenem doba propadanja krščanskega življenja. Nasprotno pa je smisel komunizma verskega in celo krščanskega izvora. Neke vrste komunizem — skupnost premoženja — so uresničili prvi kristjani, poskušali so ga uresničevati v krščanskem srednjem veku in Tomaža Mora, ki je v začetku no-

vega veka sanjaril o komunistični državi, je katoliška cerkev prištela blaženim. Prava bratska skupnost je mogoča samo v enem Bogu Očetu in v Kristusu.

Žalostna resnica pa je, da je težje uresničiti krščanski komunizem kakor pa brezbožni komunizem. Krščanstvo priznava svobodo človeškega duha (volje) in vrednost človeške osebnosti; zato ne more verovati v nasilno preustrojstvo človeške družbe, ne more nasilno poteptati osebnosti in uničiti greha. A kristjani so prezrli, da so dolžni grehu v družabnih (socialnih) pojavih postaviti meje, ga zajeziti, in družbo preobrazovati v duhu Kristusovem. Lažnjivo je dokazovanje starokopitnega in buržujškega krščanstva, da je človeško družbo zaradi greha nemogoče preosnovati v duhu pravičnosti. Resnica je nasprotno, da je treba družbo preosnovati prav zato, da napravimo red in omejimo družabne pojave in vplive greha. Ako resnica in pravica noče preosnovati družbe, jo bo pa korenito preosnoval greh z grešnimi močmi. Navidez sanjarski načrti komunizma (boljševizma) so laglje ostvarljivi kakor se navadno misli; uresničenje je greh. Odgovornost za hudo, ki odtod izvira, pa nosi dobrota, ki je ostala pri praznih besedah. Boljševizem je obsodba laži-krščanske družbe, sodba, ki je družba sama ni hotela izreči nad seboj. Zato je tako težko v boljševizmu razločiti resnico od laži.

Brezbožni komunizem je zapadna iznajdba; njegov oče je nemški socialist Marks, po rodu Žid. A ruski narod ima čast, da ga je prvi izvršil v življenju. Vodilne misli boljševizma so skupne z zapadnim komunizmom (marksizmom), a na ruskih tleh in v ruskih dušah je dobil svoj poseben ruski značaj, ker se je spo-

jil z ruskim značajem in z rusko duševnostjo. Tako se je n. pr. Marksovo židovsko-socialistična vera v socialistični raj na zemlji srečala in spojila z rusko vero v mesijansko poslanstvo ruskega naroda za uresničenje krajestva božjega na zemlji. Rusi so sprejeli zapadni brezbožni komunizem v vsej njegovi skrajnosti, ne samo kot gospodarski načrt, marveč so še posebno razvili njegovo versko stran. Boljševizem je namreč ne samo gospodarski in družabni načrt, marveč tudi vera (religija) s svojimi verskimi resnicami in s svojo npravnostjo; preosnovati hoče vse življenje, človeka, družino, gospodarstvo, državo in vesoljni svet. Boljševizem je strašen vprav kot vera, ki hoče uničiti in zameniti krščanstvo. S svojim verskim ognjem osvaja vso dušo in podžiga navdušenje in požrtvovalnost. Za svoje protikrščanske namene izrablja krščansko usmerjenost duše, krščanske sposobnosti za vero in za žrtve. Kristjani propadajoče buržujske krščanske dobe so kazali mnogo manj odločnosti in požrtvovalnosti kakor boljševiki. Ne da se tajiti, da se mladina v Rusiji z iskreno vnemo ogreva in žrtvuje za boljševizem. Samo v prvi stopnji boljševiške revolucije je boljševizem zmagoval z lažkanjem množicam in strastem.

V boljševizmu je bridko pomešana resnica in laž. Mnogo resnice je v boljševiški obsodbi buržujsko-kapitalistične omike (civilizacije), njenih boleznih in protislovij; prav tako v obsodbi polovičarskega krščanstva buržujske dobe. Resnica je, da gospodarstvo ne sme biti prepuščeno koristim in svojevoljnosti posameznikov; urejati ga mora družba, država. Liberalna svoboda v gospodarstvu je rodila kričeče krivice in jemala svobodo velikemu delu človeštva.

Resnica je, da mora družba biti delovna, družba delavcev, a to je krščanska resnica o dolžnosti dela. Resnica je, da človek z gospodovanjem nad narodo ne sme zasluževati človeka; človek ne sme izkoriščati človeka, ne stan (razred) stanu. Resnica je, da mora politično ustrojstvo biti gospodarsko, stanovsko-delavsko. Resnica je, da morajo politiko voditi velike misli. Resnica je, da morajo višji izobraženi sloji služiti vsej družbi. Res je, da je treba sovražstvo med narodi odpraviti z nadnarodno organizacijo človeštva. Res je, da je treba vso družbo in ves svet preustrojiti. Pravilno je, da mora posameznik služiti velikim višjim in svetovnim namenom. Umevno je, da je boljševizem novitev sveta privlačen za mladino, ki s svojimi vseobsegajočimi načrti za pretako želi preustrojiti svet, graditi nov svet, novo življenje. Recimo, da grade babilonski stolp, a grade ga z navdušenjem.

Še večja pa je laž boljševizma in ta laž je skazila njegovo resnico. To je pred vsem duhovna, a ne socialna laž. Lažnjiv in strašen je sam duh boljševizma. Ta duh je zanikanje duha, teptanje vsega duhovnega v človeku. To je laž brezbožnosti. Odtod vse zlo. Zametanje Boga vede k zametanju človeka. Boljševizem je zavrgel Boga ne v imenu človeka, marveč v imenu novega božanstva — skupnosti (socialni kolektiv); zavrgel je tudi človeka kot podobo božjo, zavrgel osebnost, osebni razum, svobodo. Boljševizem je torej brezbožen in nečloveški. Iz tega poteka vsa njegova laž, krvavo nasilje, trinoštvo, teptanje človeškega dostojanstva, zloba, sovražstvo in maščevanje kot pot k popolnejšemu življenju in bratstvu. To je brezbožna vera (religija)

boljševizma, to je sanatizem, ki preganja vsako vero, ker hoče sam biti vera. To je vera kraljestva tega sveta, teptanje vsake duhovnosti.

Krščanstvo ni uresničilo svoje resnice v popolnosti življenja. Zato je prišel boljševizem kot obsodba sveta, kot kazen in opomin, kot skaza neke pristne resnice. Resnica, ki se ni hotela uresničiti v svoji lepoti in skladnosti, se je ustvarila v skazi in spaki. Rusko uresničenje komunizma ima na vseh poljih znak izrodka, pečat duševne in npravne spake. V boljševizmu je veliko družabne (socialne) resnice. A pečat spake v izvršitvi te resnice je znamenje, da je pomešana z veliko lažjo in da je daleč od Boga.

Kako naj se borimo proti boljševizmu? Boljševizem je tako nevaren in strašen, ker je v njem pomešana resnica in laž. Zato je najprej treba priznati resnico in jo ločiti od laži. Proti boljševizmu se ne moremo boriti s poskusi za obnovo kapitalizma in buržujstva. To se je že preživelo. Ko čas vstaja proti večnosti, se je mogoče proti njemu boriti samo s pristno večnostjo, z večnimi načeli. Ne z mislimi (idejami), marveč s polno versko (religiozno) resničnostjo. Proti celotnemu brezbožnemu boljševizmu (komunizmu) more zmagati samo celotno (integralno) dosledno krščanstvo, prerojeno krščanstvo, ki svojo večno resnico ustvarja v celotnem življenju in v celotni družabni (socialni) resnici. Vsa bodočnost krščanske družbe je odvisna od tega, če se kristjani končno odrečejo kapitalizmu in družabni (socialni) krivičnosti, če bodo v imenu Boga Kristusa uresničevali to resnico in pravico, katero boljševiki uresničujejo v imenu brezbožnosti in v imenu zemskega raja. Ako so delavske

množice tako dovzetne za strup brezbožnosti, ako je boljševiška brezbožnost postala "opij za ljudstvo", so tega krivi v prvi vrsti kristjanje, buržujski laži-kristjani, ki so toliko škodili krščanstvu v dušah delavcev. Položaj krščanskega sveta pred boljševizmom ni samo položaj nositelja večne resnice, marveč tudi položaj krivca, ki svoje resnice ni ustvaril, marveč izdal. Boljševiki pa svojo resnico ostvarjajo in to dejstvo poudarjajo proti kristjanom.

Samo krščanstvo more rešiti mučno nasprotje med osebnostjo in družbo, le krščanstvo more premostiti prepade med sloji in rešiti kulturo. Le dosledno celotno krščanstvo more sprejeti vso resnico boljševizma in zavreči vso njegovo laž. Le krščansko prerojenje ne samo izbranih duš, marveč tudi ljudskih množic more preprečiti zmago boljševizma. Bodočnost imajo delavske množice. Vse vprašanje je v tem, kakšnega duha bodo te množice in v katerem imenu bodo gradile novo življenje, v imenu Boga, Kristusa in duše, ali pa v imenu brezbožnega komunizma, v katerem gine človeška podoba in umira človeška duša. Ruski narod je to vprašanje postavil pred vesoljnim svetom.

Tako piše ruski filozof Nikolaj Berdjajev (Putj, oktobra 1931, str. 1 do 34). Njegove misli se v glavnem skladajo z opomini papežev.

Vest je knjiga, nam prirojena. Kdor jo v resnici bere, bo izkusil božjo pomoč.

Kdor spozna božjo voljo in jo po svojih močeh izpolnjuje, bo po majhnih trudih ubežal velikim.

FATIMA IN NJEN BLAGOSLOV

(Resnična zgodba iz leta 1917)

PRVO POGlavJE: ANGEL MIRU

BILO je hladno dopoldne v maju 1916. Portugalska vas z imenom FATIMA je zgodaj zjutraj začela svoje vsakdanje življenje, kakor pač vsako jutro, kakor daleč nazaj sega ljudski spomin. Trije otroci, en deček in dve deklici, o katerih nam bo pripovedovala ta zgodba, so se kmalu po zajterku odpravili s svojimi ovcami na precej oddaljen pašnik. Med potjo so čebljali in se pomenkovali po svoji otroški navadi. Ko so dospeli na določen kraj za pašo, je začelo po malem deževati in nič toplote ni prihajalo izpod neba.

“Da ne bomo mokri,” je pripomnila šestletna Jacinta. “Bomo pa kar v oni jami ostali čez dan, ali ne, Lucija?”

“Kako pa, kar v jami bomo ostali,” je prikimal Jacintin osemletni bratec Francek. “Od tam bomo lahko gledali po naših ovcah.”

Lucija je bila sestrična prejšnjih dveh in je imela že devet let. Pogledala je pod kisko nebo in mislila, kaj bi dejala. Pašnik, kamor so bili prignali čredo ovac, je bil last njenih staršev. Bila je primeroma majhna zaplata zemlje, ob njenem robu je stala vrst oljčnih dreves. Proti drugemu koncu se je dvigal nevisok grič in na njegovem vrhu je stal star mlin na veter. V bregu griča je zijala ona skalnata jama, ki je Jacinta govorila o njej. V dežju in mrazu je že večkrat dala dobro zavetje na-

šim pastirjem.

“Naj bo tako,” je po premisleku odločila Lucija. “Francek, zanesi tja noter malico in glej, da te dež ne bo premočil. Mislim, da bodo ovce za nekaj časa pazile same nase.”

Tako so se odpravili v jamo. Znotraj je bilo mračno in nekam tesno, pa tega so bili že vajeni. Glavno je, da je bila jama suha in se je moglo iz nje paziti na ovce. Otroci so se zabavali s svojimi marnjami in brezpomembnimi pogovori. Ali bo dež kar naprej padal? Morda se bo kmalu zjasnilo in sonce bo pokukalo izza oblakov. Potem pojdejo ven in se poigrajo s klicanjem jeka od bližnjih bregov.

“Menda bo ja kmalu sonce,” je zaželela Jacinta, ki se je že nekoliko tresla od mraza. “Prav pusto bo, če bo treba ves dan čepeti v tej luknji.”

Francek je pritrdil Jacinti, čeprav mu ni bilo do igre s klicanjem jeka. Je že res, da je bilo mnogo zabave, ko si vpil razne zabavljive besede tja v bližnje bregove, pa so ti jeki prinašali vsako nazaj. Vendar je Francku bolj ugajalo, če je mogel po pašniku nabirati kamne in jih znašati na kup za “zidanje hiše”.

“Če se zjasni, bom danes postavil tako hišo, kot še nikoli,” je napovedal svoj načrt Jacinti in Luciji.

Lucija se je smejala. Francek je bil leto dni mlajši od nje. Ali bil je fant in je mislil, da se lahko pred dekletcema

malo postavlja. Zidanje hiš je več kot zmorejo taka dekleta. Toda v resnici je bila Lucija tista, ki je odločala, kaj bo in kaj ne. Najstarejša je bila in Francku so doma zmerom naročali, da mora ubogati njo. Tudi zato, ker je od vseh treh le Lucija imela za seboj prvo sveto obhajilo.

“Bomo pozneje videli, kaj se bo dalo storiti,” je rekla Lucija. “Zdaj pojužinajmo, čeprav je še malo prezgodaj. Morebiti bo dež kmalu prenehal.”

Pripravili so skromno kosilce, ki ga jim je bila mati dala s seboj, in nič preveč niso hiteli. Med tem je dež res prenehal. Francek se je takoj spet spomnil svojih zidarskih načrtov, ali Lucija je bila drugih misli. Ura je že poldne in kosilo so ravnokar pospravili. Zdaj pride torej na vrsto molitev rožnega venca, kakor je navada vernih Portugalcev daleč okoli.

Francek je zazel. Nič rad ni imel rožnega venca in še v cerkev ni nič kaj rad hodil. Pa Luciji ni smel ugovarjati, torej je segel v žep in počasi privlekel na dan oguljen lesen paternošter.

“Pa dajmo hitro zmoliti in potem brž k zidanju hiše! Le čakajta, tako lepe in velike še nista videli.”

V jami je nastal pokoj, začeli so z molitvijo — in res so hiteli. Težko je reči, koliko je bila Mati božja zadovoljna z njimi, zakaj komaj nekaj minut je minilo, pa so bili pri kraju. Skrajšali so rožni venec na ta način, da je tisti, ki je molil “naprej”, izgovoril samo dve besedi: “Zdrava Marija” na vsako izmed desetih drobnih jagod, v odgovor pa dobil samo “sveto Marijo”. In ko so prišli do debele jagode, se je slišalo samo “očenaš” in “daj nam danes” v odgovor. Vse drugo so gladko izpustili.

Seveda je bil tak rožni venec bliskovito naglo pri koncu.

Francek se je pokrižal in pogledal Lucijo:

“Tak zdaj lahko grem in začnem?”

“Ne še! Dež spet po malem začenja.”

“Oh, to ni vredno besede.”

Jacinta se je sklonila izpod strehe in pomagala Francku.

“Samo megla rosi, Lucija. To ni nič.”

“Kar sem rekla, sem rekla.”

“Kdaj bom pa potem postavil tisto hišo? Najprej moram kamne skupaj znositi.”

“Ostanita, kjer sta, pa je konec. Saj se lahko kar tukaj igramo.”

Nič rada, pa vdala sta se. Lucija jima je pravila storijsko in potem so se menili o pravljicah in si jih klicali v spomin. Nenadoma je zavel od nekod v jamo čuden piš. Pogledali so skozi odprtino. Ali pomeni to, da pride vihar? Pa preden so mogli kaj uganiti, jim je stala pred očmi čudovita prikazen. Doli nad oljčnimi drevesi v kotu pašnika se je videla prekrasna bela svetloba. Noben sneg ni tako bel in noben kristal tako čist. In svetloba ni stala pri miru. Potovala je od drevesa do drevesa, zavila skozi praznoto nad pašnikom in prihajala po zraku naravnost proti njihovi jami.

Naši trije mali so strmeli v prikazen s široko odprtimi očmi in nobene besede ni bilo iz njihovih ust. Ko je bila ona čudovita svetloba že čisto blizu, so v njeni sredini zapazili prekrasnega mladeniča. Na sebi je imel valovito belo obleko, kakor so jo videli pri angelih in svetnikih v farni cerkvi. Ampak kar je bilo pred njimi, ni bila le kaka slika. Bila je živa resnica.

“Ne bojte se,” je spregovoril mlade-

nič in se jim prijazno nasmehnil. "Jaz sem angel miru."

Spustil se je na kolena, se globoko priklonil in se s čelom dotaknil zemlje. Otrokom je rekel: "Molite z menoj!"

Pastirji so skoraj nevede ponovili za angelom vse gibe, ki so jih videli pri njem. Ko je narekoval molitev, so besedo za besedo počasi ponavljali za njim:

"O moj Bog, verujem vate. O moj Bog, molim te. Upam vate in ljubim te. Prosim odpuščanja za tiste, ki nimajo vere, ki te ne molijo, ki nimajo upanja in te ne ljubijo."

Trikrat je angel ponovil to molitev in otroci za njim. Potem se je dvignil in se spet nasmehnil.

"Tako torej molite, otroci. Srce Jezusovo in Marijino bo uslišalo vašo molitev."

V tistem hipu je angel izginil in otroci so ostali sami, presunjeni in preplašeni kakor nikoli poprej. Ko so prišli zvečer domov, kar niso mogli pripovedovati, kaj so videli in slišali. Angelova prikazen se jim je zdela preveč lepa in preveč sveta, da bi jo mogli z besedami opisati.

Sredi poletja je bilo, ko se je angel drugič prikazal. Spet jim je naročal, naj molijo.

"Molite, otroci, veliko molite! Srce Jezusovo in srce Marijino imata z vami posebne namene. Zmerom darujte svoje molitve in svoje žrtve Najvišjemu."

Lucija se je pomišljala in ni vedela, če bi smela kaj reči angelu ali ne. Končno se je ojunčila in je vprašala:

"Pa kako naj napravljamo žrtve?"

Nebeški obiskovalec se je nasmehnil.

"Karkoli delate, delajte v duhu žrtve in zadoščenja za grehe hudobnih ljudi in vse obrnite v ta namen, da bi se greš-

niki spreobrnili. Na ta način boste delali za mir naši domovini."

Otroci so molče premišljali angelove besede. Zakaj je rekel nekaj o miru NAŠI domovini? Saj je njegova domovina v nebesih, ali ne? In kako naj otroci spreobračajo grešnike? Res so dosti slišali o strašni vojni, ki divja po Evropi, ali kako naj oni delajo za skorajšnji mir?

Angel je menda brał njihove misli in je odgovoril nanje.

"Jaz sem angel varuh Portugalske. Zapomnite si tele besede: Sprejmite in vdano prenašajte trpljenje, ki vam ga pošilja Gospod."

Nato je angel spet izginil in otroci so ostali sami. Pri srcu jim je bilo nedopovedljivo težko. Zakaj je angel tako hitro odšel? Zakaj jim ni kaj več povedal o spreobračanju grešnikov in o delu za mir na trpečem svetu?

"Morebiti še pride," je dejal Franček kakor v nenadnem zaupanju.

"Da nam bo kaj več povedal," je dostavila Jacinta.

"Tudi jaz mislim, da še pride," je pri-trdila Lucija. "Ampak poprej moramo moliti in napravljati žrtve, kakor nam je naročil."

Res je angel v jeseni spet prišel, ko so bili otroci zunaj na pašniku pri svojih ovcah. To pot je držal v eni roki zlat kelih in v drugi belo hostijo. Otroci so opazili, da padajo od hostije kaplje krvi v zlati kelih. Zdajci je angel pustil kelih in hostijo viseti v zraku in se je pred njima priklonil do tal. Nato je spregovoril in njegov mili glas je bil prav tak kot so ga bili slišali poprej:

"Presveta Trojica — Bog Oče, Bog Sin in Bog Sveti duh — molim te v največji ponižnosti. Darujem ti predragoceno Telo, Kri, Dušo in božanstvo Je-

zusa Kristusa, ki je pričujoč v vseh tabernakeljnih sveta. Vse to ti darujem v spravo za žalitve, onečaščenja in mrzlot ljudi, ki ga tako zelo žalijo. Zavoljo neskončnega zasluženja njegovega presvetega Srca in brezmadežnega Srca Marijinega prosim za spreobrnjenje grešnikov.”

Otroci so ponavljali to vzvišeno molitev v čast presveti Trojici kakor so pač najbolje mogli. Neizmerno so se pa začudili, ko se je angel vzel na noge, vzela kelih in hostijo v roke in namignil Luciji. Hoče ji dati sveto obhajilo prav tako kot mašnik v cerkvi!

Lucija je stopila naprej, Jacinta in Francek sta ostala na mestu. Kako čudovita stvar bi bila, če bi tudi ona dva smela z Lucijo pred angela! Seveda na to ni misliti, ker sta znala še tako malo katekizma in prvo sveto obhajilo je še čakalo nanju . . . Lucijo je angel obhajal in deklica je sklonila glavo v zahvalno molitev.

Zdajci je angel pogledal na mala dva in jima namignil.

“Pridita bliže!”

Otroka kar verjeti nista mogla, pa sta se napol trda le bližala angelu. Ali jima bo res dal sveto hostijo?

“Zavžijta in pijta Telo in Kri Jezusa Kristusa!”

Tako je rekel in ju obhajal. Potem je dostavil:

“Zadostujta za zločine grešnikov in tolažita svojega Boga.”

(Dalje prihodnjč.)

Opat Teodor je rekel: “Ako nam bo Bog zaračunal naše nemarnosti pri molitvi in površnosti pri božji službi, se ne bomo mogli rešiti.”

SPOMIN NA DAN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V LEMONTU

(Pridiga samost. predstojnika P. Alojzija Medica.)

DOBRODOŠLE romarice, dobrodošli romarji! Vse najboljše vam želimo na današnji dan milosti pri nogah Marijinih tukaj v Lemontu.

Brali smo, da ste vabile na današnje romanje pod imenom: “Zvezin dan na Ameriških Brezjah.” Je že bilo prav tako in mi je sploh dalo misel za današnje pridigo. Zato pa sedaj malo več o tem!

* * *

Ameriške Brezje! Koliko lepih spominov ob tem imenu! Že nekoliko več ko dvajset let je tega, kar se je prvokrat slišalo in bralo to ime. Bil sem še prav mlad študent, ko sem začel prihajati sem na božjo pot. Ob raznih prilikah sem poslušal besede ustanoviteljev Lemonta: Patra Kazimirja, patra Hugona, patra Benigna in drugih, ko so nam razlagali pomen Ameriških Brezij. Že takrat sem dobil živ vtis, da naj bi katoliškimi ameriškim Slovencem tele naše Ameriške Brezje bile samo skromen nadomestek tega, kar jim je bilo globoko v srcu iz starega kraja in kar so prinesli s seboj kot visok ideal iz svoje domovine. In to je: **MARIJA POMAGAJ NA SLOVENSkih BREZJAH!**

Z drugo besedo: katoliški slovenski Amerikanci naj bi bili tu na naših Ameriških Brezjah samo telesno navzoči, z duhom in srcem pa na pravih Brezjah, kjer se je hranila prava in prvotna podoba **MARIJE POMAGAJ**. In ko sem poslušal navdušene govornike, potem pa tudi včasih še bolj navdušene poslu-

šalce in poslušalke, mi je prišlo do zavesti, da je MARIJA POMAGAJ na Brezjah našemu slovenskemu katoliškemu ljudstvu simbol ali ZNAK vse njegove globoke vernosti, vse njegove globoke katoliške zavesti, vsega njegovega notranjega in zunanjega katoliškega življenja. Bilo je, kakor da z MARIJO POMAGAJ na Brezjah slovenski katoliški narod živi in umira, misli in napreduje, stoji in pade.

* * *

Kako smo se torej zgrozili pred štirimi leti, ko je prišla žalostna novica, da je zaradi navala brezsrčnih nazistov v Slovenijo MARIJA POMAGAJ na Brezjah postala — begunka. Zapustila je svoj prestol na Brezjah in morala s tisoči slovenskih izgnancev bežati na tuje. Slovenskemu katoliškemu narodu je bil s tem prizadet strašen udarec in ta udarec se je živo čutil tudi tu med nami. Vedeli smo, da beg MARIJE POMAGAJ, oziroma njene milostne podobe z Brezij, pomeni tudi izgnanstvo neštevilnih duhovnikov, zaporo mnogih cerkva, uničenje velikega dela slovenske katoliške in narodne kulture.

Eno upanje nam je ostalo in to upanje nas ni varalo: Nacizem bo po par letih vsaj, če prej ne, strt in uničen. To se je zdaj zgodilo. Nacistom je končno odklenkalo. Poleg tega smo upali, da potem MARIJA POMAGAJ pride nazaj na svoj prestol na Brezje in da z njo pride nazaj v domovino naših očetov vse, kar je moralo začasno s poti skupno z njo. To upanje se nam je zdelo tako samo po sebi umevno, da ga z besedami niti izražali nismo — zakaj mislili smo, da bo dovolj, če rečemo: Nemci bodo odšli in . . .

* * *

Žal, prežal, dragi poslušalci, nacistom

je odklenkalo, toda zdaj čujemo in bemo, da je MARIJA POMAGAJ, ki se je bila med tem vrnila vsaj do Ljubljane, že ZOPET BEGUNKA . . . Ni vam neznano, predragi rojaki in predrage rojakinje, kakšni ljudje so sedaj — po odhodu Nemcev — zavlada v Sloveniji in celi Jugoslaviji.

Že dolgo so prihajala od tam žalostna poročila, ki niso nič dobrega obetala. Mnogi niso hoteli ničesar verjeti. Drugi so poročila po svoje obračali in olepševali. Oni, ki so verjeli, so z bojznijo gledali v bodočnost stare domovine, pa vseeno upali, da se bo kako drugače izšlo. Žal, najnovejša poročila nam povedo, da se je do malega vse uresničilo — pa še veliko več! Poprej so komunisti sami napovedovali, da se bodo strašno maščevali nad svojimi nasprotniki, toda v isti sapi so trdili, da VERE ne bodo preganjali . . .

Zdaj smo morali čitati zanesljiva poročila, da je bila pod novo vlado prva stvar, da so svobodo vere kar najbolj omejili. Iz šol so vrgli KRIŽ. Krščanski nauk je odpravljen kot redni šolski predmet. Noben molitvenik in nobena katoliška tiskovina se ne sme tiskati. Izjavljajo, da zakonska zveza ni stvar Cerkve in duhovnikov, ampak zadeva države, ki lahko zakonsko zvezo sklepa in spet razdira. Pridige nadzira posvetna oblast in iz drugih delov Jugoslavije se sliši, da komunisti nobenih pridig ne nameravajo dopustiti, češ, da jih ni treba . . .

* * *

Tako duhovno puščavo torej hoče novi režim napraviti iz doslej tako verne Slovenije. Ko je bilo na tisoče ljudi pomorjenih zaradi svojega odpora proti novim preganjalcem križa, ko so drugi tisoči rajši bežali na tuje kakor pa se

uklonili novemu režimu — ali je kaj čudno, če so ti nesrečni begunci odnesli s seboj v tujino tudi oni posebni simbol slovenske vernosti in vdanosti Bogu — milostno podobo MARIJE POMAGAJ z Brezjij? Brali smo namreč, da jo imajo pri sebi v nekem begunskem taborišču na Laškem. Med vojno je, kakor rečeno, prišla nazaj in v Ljubljani čakala, da se bo mogla vrniti nazaj na svoj milostni oltar na Brezje. O, kako slovesno bi jo radi verni Slovenci spremlili tja gor in ji na njenem milostnem kraju potožili svoje neizmerno gorje . . .

Bog je pripustil, da se je zgodilo drugače. Pripustil je, da se strašna Kalvarija slovenskega vernega ljudstva, ki se je pred dobrimi štirimi leti začela, še nadaljuje. Tudi Bog sam ve, kdaj se bo končaal. Mi se nehote sprašujemo, ZAKAJ je Bog to pripustil. Sprašujemo se, zakaj je moralo ravno naš verni narod doleteti vse to, zakaj se je morala ravno domovina naših vernih očetov spremeniti v tako duhovno puščavo. Pride nam na misel, da bi stopili pred podobo MARIJE POMAGAJ tu v Lemontu in jo rotili, naj nam pove, zakaj je moralo vse to priti.

Toda, dragi moji, zavedati se moramo, da naša pota niso božja pota, naše sodbe niso božje sodbe. Zavedati se moramo, da Bog včasih pusti človeški zlobi, da navidezno zmaga in pride za nekaj časa na svoj račun. Ali božja Previdnost čuje nad vsem in bo ob svojem času posegla vmes. Zaupajmo in molimo in čujmo, da ne pademo v skušnjavo. Ljudje smo vse preveč nagnjeni k temu, da v svojem življenju skušamo svoje načrte uresničiti brez ozira na Boga in njegovo Previdnost — ko pa spoznamo, da smo se urezali in da se je drugače obrnilo kot smo mislili, začne-

mo nejevoljno spraševati, zakaj je Bog pripustil, da ni šlo vse po naših načrtih. Zato še enkrat: Čujmo in molimo, da ne pademo v skušnjavo!

* * *

Tako, predrage članice Slov. Ženske Zveze in vsi prijatelji, smo danes spet zbrani tu na Ameriških Brezjah, toda, žel, z mnogo drugačnimi mislimi v srcu kot smo se zbirali pred leti. Takrat ste mnogi prihajali z nekako žalostno zavestjo, da vam je MARIJA POMAGAJ v Lemontu le nekak zasilen nadomestek za MARIJO POMAGAJ na Brezjah v stari domovini. Mnogi ste nekako zavidali one tam doma, ki so lahko hodili na prave Brezje in se tam pogovorili z Marijo o vsem, kar jim je bilo na srcu. Glejte, danes moramo z žalostjo misliti na one rojake v domovini in v begunstvu, ki na tihem zavidajo nam tukaj, da se tako lahko zatekamo na Ameriške Brezje v Lemontu brez ovire in vsaj z enkrat tudi brez strahu, da bi tudi NAŠA MARIJA POMAGAJ morala postati begunka. Zato bi bilo zelo želeto, da bi se ameriški Slovenci te dni v velikem številu zatekali sem in iskreno molili za svoje nesrečne rojake doma in po svetu. Žal, razmere današnjega časa ne dopuščajo kakih večjih in pogostnih zbiranj tu na Ameriških Brezjah.

Toda če ni mogoče pogosto prirediti romanj sem k nam, naj ima vsak verni Slovenec v Ameriki vsaj v svojem srcu živo zavest, da je naše mesto kar mogoče blizu podobe MARIJE POMAGAJ in se ne smemo nikoli oddaljiti od idealov, ki jih podoba MARIJE POMAGAJ predstavlja. Ne smemo se vdati skušnjavi, ne smemo se vdati v še tako lepe besede zaviti propagandi, da bi pod katerokoli pretvezo pomagali onim, ki oblečeni v ovčja oblačila ploskajo, ko

se domovina naših očetov spreminja v duhovno puščavo. Poznate tiste ljudi in tiste organizacije — nikakor ni prav, če se jih ne ogiblujete kot poedinci in kot društva in organizacije. Katoličan, ki ima v srcu ljubezen do Marije Pomagaj, pa sodeluje z onimi, ki se vesele begunstva MARIJE POMAGAJ z Brezij in se jim zdi današnji žalostni položaj stare domovne velika zmaga "svobode" — tak katoličan, pravim, ki se z onimi druži, zraven pa hodi častit Mater Božjo na Ameriške Brezje, je med tistimi, o katerih govori božji Zveličar v današnjem evangeliju:

O, mesto Jeruzalem, da bi spoznalo o pravem času, kar ti je v mir in blagor!

O, naj MARIJA POMAGAJ odpre oči vsem, ki delajo načrte po svoji človeški in zemeljski modrosti, pozabljajo pa, da zastonj zida hišo, kdor je z Bogom in Marijo ne zida . . . da zastonj gradi državo, kdor je z Bogom in Marijo ne gradi. Amen!

ČEBELE V SLUŽBI CERKVE

P. John K. Ferlin

TOREJ, kot rečeno, nekateri župniki so hoteli sami zase čebelariti in pridelati dosti voska za potrebo cerkvenih sveč. Ker pa vsak župnik nima ne talenta in ne poklica za čebelarja, tega niso mogli vsi narediti. Upoštevajte tudi različne čebelne letine in še to upoštevajte, da v vsaki fari niso rodovitna tla za čebelarstvo. To so vedeli tudi tedanji župniki in se niso vzeli skupaj, da bi škofom in papežu poslali protest zoper nove predpise o svečah in množini voska v njih. Kot sem že zapisal —

mnogi med njimi so se celo oddahnili, ko so nove predpise brali.

Bile so pa med njimi tudi praktične glave, ki so dejale, da je treba napraviti organizacijo med župniki čebelarji in med čebelarji kmeti. Ta organizacija naj bi dala posebne postave, češ, da morajo udje novega društva s svojim čebelarstvom skrbeti v prvi vrsti za vosek, šele v drugi vrsti pa za med. In pridelani vosek mora iti v prvi vrsti za sveče v cerkvah!

To se dobro in pametno bere, kajne? Žal, ostalo je skoraj samo na papirju. Na svetu je tedaj že prevladoval duh napredka, pa tudi že duh sekularizma. Napredek je dejal čebelarjem: Ali ste res tako nespametni, da boste šli nazaj v stare čase in boste satovje uničevali? Čebelarji so odgovarjali: Ne, ne bomo!

Sekularizem je podpihoval čebelarje: Ali se vam res v teh modernih časih zdi na mestu, da mislite najprej na cerkvene potrebščine in zraven tega na Boga? Bog naj zase skrbi, vi pa zase! Vsak je najprej sam svoj gospod, vsak je sam sebi najbližji! Spoznali ste, ljubi čebelarji, da je bolj koristno čebelariti po naukih napredka. Župniki vas pa hočejo potisniti nazaj in vas spraviti med nazadnjake! Nikar tako, pametni bodite! Nase mislite, kaj vas briga skupnost! Tista organizacija, ki jo priporočajo župniki, vam ne bo prinesla koristi. Vsak zase naj se posluži pridobitev napredka, pa bo najbolje izhajal.

Čebelarji so poslušali besede sekularizma in mu verjeli, na to pa še pomislili niso, da jim zdaj prav za prav ni govoril več sekularizem, ampak je bil to že — liberalizem! Ta je vzel v roke propagando za svobodno gospodarstvo v vseh rečeh, seveda tudi pri čebelarstvu. In propaganda je dobro uspeva-

la. Čebele seveda niso imele nobene besede pri njih, župniki so pa tudi kmalu podlegli in njihova proti-propaganda ni našla sprejemljivih ušes. Čebelarji so jim fige kazali in šli svoja pota. Vsak je gledal sam zase in bolj in bolj mislil na svoj osebni dobiček. Tega je pa bilo več od medu kot od voska. Zakaj svet je postajal tudi vedno bolj sladkosneden in napredek mu je pomagal, da si je izmišljeval vedno novih sladčic, ki je bil zanje potreben med, ne pa vosek. Napredek je tudi pomagal, da so ljudje iznašli vedno več novih načinov za razsvetljava in ni bilo treba žgati več toliko voščениh sveč. Vosek je izgubljal na ceni, med tem ko so cene medu rasle. In tako se je zdelo čebelarjem, da ima liberalizem prav.

Da so župniki še bolj propadli s svojimi namerami glede "voščene" organizacije, pri tem ima pa največ zasluge kapitalizem, ki se je takoj za liberalizmom pokazal na svetu. Liberalizem je namreč nasvetoval čebelarjem tole novost:

Veste, ljubi čebelarji, tista misel župnikov, da bi si ustanovili organizacijo, ni tako strašno neumna. Samo njeno temeljno misel je treba spremeniti. To že sami veste, da prodaja medu nese več kot prodaja voska. To pa tudi lahko veste, da večja skupina ljudi, če se skupaj vzamejo, lahko več doseže kot posameznik. Organizirajte se in z "združenimi močmi" glejte na to, da vam bo čebelarstvo prinašalo več in več dobička. Če boste lepo skupaj držali, boste lahko cene medu sami nastavljali in noben čebelar ne bo smel ceneje prodajati kot bo od društva predpisano. Če hočemo govoriti po moderno, bo treba reči tako: vi sami boste diktirali cene in obvladali ves medeni trg!

Čebelarjem se je to prijetno slišalo. Res so stopili skupaj in se organizirali. Deloma že tudi za medsebojno pomoč, tega ne bom tajil. Poglavitno jim je pa bilo, da bo več dobička! V njihove čebelarske duše se je zajedel — kapitalistični duh! Ampak ne smete misliti, da se je ta duh ravno v čebelarskih dušah rodil. Če bi tako trdil, bi gotovo grdo obrekoval. Ampak prišlo je naravno in takorekoč samo od sebe, zakaj tedaj je že po vsem svetu in v vseh oddelkih človeškega gospodarstva vladal kapitalistični duh. Vdali so se mu torej tudi čebelarji — ž njimi vred pa njihove čebele, ki sicer ne morejo prevzeti nobene odgovornosti za to reč, pa tudi nič ne trpe radi tega. Čebelarji jih še vedno drže v modernih palačah in tudi jesti jim dajo dovolj. Tisti, ki radi tega trpi, so pa spet v prvi vrsti — sveče na naših oltarjih! Se moram res spet in spet vračati k tem svečam, zakaj radi njih sem začel pisati vso to učeno razpravo.

Samo žal, da radi vsega tega trpe vendarle kolikor toliko tudi čebele. Same tega ne čutijo, čuti pa njihovo dobro ime. Kolikor bolj nameč gre ta razvoj naprej, toliko manj se more o čebelah pisati in govoriti, da so — v "službi Cerkve". Če kdo dobro premisli vse to in ono, kar bom moral še povedati, se mu zdi, da je Cerkev dandanes skoraj preveč prizanesljiva s čebelami in jim izkazuje preveliko mero časti. Prihaja mi namreč spet na misel ona pesem v čast velikonočne sveče na veliko soboto. Če bi Cerkev ne bila tako "konservativna" kot je, bi najbrž tisto pesem nekoliko spremenila — in skoraj bi se ne mogli nad tem pritožiti. Imam namreč dobro utemeljeno sumnjo, da v tisti velikonočni sveči dostikrat ni toliko

“pridnega čebelnega dela”, kot trdi pesem.

Pa zdaj se mi je že spet tako zavle- klo, da še ne morem v tej številki lista Ave Maria postaviti zadnje besede o tej reči. Torej se prihodnjič še enkrat vidimo. Moramo še enkrat spregovori- ti o kapitalizmu in svečah. Ne bomo pa več kaj posebnega rekli o čebelah, vsaj v tej zvezi ne. Torej na svidenje — prihodnjič!

PETA SKRIVNOST VESELEGA DELA

Ki si ga, Devica, v templju našla.

“Mati, kdaj bom smel s teboj in Jo- žefom v Jeruzalem k praznikom?” sprašuje Jezušček Marijo. “Ko boš ve- lik,” odgovarja Marija vsako leto. “Glej, saj sem že kar velik,” sili Jezu- šček. Tako ga vleče v Jeruzalem, da bi že vendar videl hišo svojega Očeta. Marija mu razlaga, da je predaleč, da bi ne zmožel težav pota. A ko bo star dvanajst let, takrat pa pojde gotovo.

Dolgopričakovani prazniki so pred durmi. Jezus je izpolnil dvanajsto le- to. Mojzesova postava mu nalaga dolž- nost, da gre v tempelj. Ko se vrne do- mu, ne bo več otrok, ampak mlad mož. S kako nepočakanostjo so judovski dečki pričakovali svojega dvanajstega rojstnega dne! Vsak otrok rad velja za velikega, še frkovček, ki krilce no- si, noče biti več “dete”.

In Jezus sme s starši na pot! Kako je srečen! Kako ponosna je Marija na svojega dobrega lepega dečka. S kako materinsko ljubeznijo ga predstavlja sorodnikom, ki ga še ne poznajo. In

Jezus je vljudnost sama — ljubezniv in prijazen do vseh. Nehote ga sopotniki vzljubijo. Pot je dolga, težavna, a no- beden Svetih Romarjev ne toži. Hrepe- nenje, da bi čimpreje dospeli do cilja, jim daje peroti. Naposled zagledajo sveto mesto . . . Kako je Jezus ganjen... Streha templja, hiša njegovega Očeta žari v solncu lepše kot kdaj preje. Po- zdravlja Sina, ki prihaja prvič domu iz zemeljskega pregnanstva v košček raja.

Glejmo Jezusa, kako moli! Ves je vtopljen . . . Med Jožefom in Marijo kleči . . . Obraz mu žari . . . Z Očetom govori . . . O, ko bi znali tudi mi tako pobožno, goreče, zbrano moliti! Jezu- šček, uči nas moliti!

Vse praznike preživi Sveta Družina največ v templju — saj zato so prišli v Jeruzalem Noč prebijejo pri kakih znancih. In ko je Mojzesovi postavi zadoščeno, se Sveta Družina odpravlja zopet na pot. Sveti Jožef se pridruži skupini mož, ki so iz njegovih krajev. Marija gre z ženami, ki gredo njeno pot . . . Ves dan hodijo in možje dospe- jo prvi do prenočišča, do kana. To je veliko dvorišče, kjer je dovolj prostora za jezdne živali potnikov. Ob strani so veže, kjer utrujeni potniki razgrnejo svoje preproge, na katerih prespe noč. Ognji že gore po dvorišču . . . Vrišč, da je kaj . . . Prispel skupina žen . . . Vsak išče svojce . . . Jožef poišče Marijo. Najbrž ima Jožef že pripravljeno ve- čerjo: kos kruha, par datljev. Morda še kupi kozjega mleka . . . Povabi Ma- rijo k ognju, kjer ji je pripravil najbolj- ši prostor. “Kje je Jezus?” vprašuje Jo- žef v veliki skrbi.

“Kaj ni s teboj?” skrbi Marijo . . .

“Ne, mislil sem, da gre s teboj.”

“In jaz sem mislila, da se je pridru-

žil tvoji skupini," odgovarja Marija vsa zaskrbljena.

Pozabita na večerjo. Od znancev do znancev hodita, tujce sprašujeta, če je kateri videl takega in takega dečka. Nobeden se ne spomni, da bi ga bil kje videl. Vse kote preiščeta — pa Jezusa ni in ni. Kako trpita oba! O spanju ni govora . . . Marijo skrbi, če se morda že ni pričelo njegovo odrešilno trpljenje. In nje ni zraven, da bi mu pomagala . . . Kaka strašna noč za Marijo... Tretji meč se je globoko zasadil v njeno srce . . .

Ko na vzhodu zažari nebo, sta Marija in Jožef že na potu proti Jeruzalemu. Srečujeta vračajoče se romarje in sprašujeta po Jezusu — a nobeden ne ve nič o njem. Vsa trudna prispeta zvečer v Jeruzalem. Noč prekine njuno iskanje . . . Kaka žalostna noč za Mater . . . Njene misli in želje iščejo Sina... S strtim srcem prosi Marija: "Oče nebeški, vrni mi Sina! Kako bom pazila Nanj . . . Nikoli več ga ne bom izpustila izpred oči . . ."

Ko se zdani začneta iskati Jezusa. Od hiše do hiše hodita, od ulice do ulice . . . A Jezusa ni . . . Ko ju noge že ne morejo več nositi od utrujenosti, se vsa žalostna napotita v tempelj, da tam po-tožita Bogu svoje gorje. Ko gresta mimo neke dvorane zaslišita znan glas . . . Nehote ustavita korak . . . Pogledata v dvorano . . . "Jezus!" prikipi Mariji iz ust in iz srca! Saj tam med pismouki sedi njen Sin . . .! Ali se morda vara? Še enkrat pogleda . . . Res, to je Jezus! Vsa radostna hiti k Njemu . . . Objame ga in obenem sprašuje: "Sin, zakaj si nama to storil. Tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala . . ." "Ali ne vesta, da moram vršiti voljo božjo?" Marija in Jožef ne razumeta njegovega odgovo-

ra — samo to vesta — da sta ga zopet našla. Vse dolgo iskanje je pozabljeno — Marija je zopet najsrečnejša mati. Domov sili in Jezus ji pokorno sledi. Zadovoljen je — izpolnil je, kar je bilo določeno od vekomaj v načrtih Očeta...

Kje je bil Jezus tiste dni, ko je Marija toliko trpela? Čez dan v templju med pismouki. S kakšnim vidnim veseljem je sledil razlagi sv. pisma! Stari učenjaki so videli njegovo zanimanje in ga večkrat kaj vprašali. Jezus je dal tako modre odgovore, da so se vsi čudili. Tu je bil v svojem elementu, saj tu je bilo središče bogoslužja. Tu so govorili o Očetu . . . Ko so zvečer odhajali domu, ga je gotovo kateri učenjakov povabil na večerjo in stanovanje. In Jezus je gotovo z veseljem sprejel povabilo.

Zakaj ni Jezus prihranil Mariji težkih ur? So jo je vendar ljubil! Zato, ker je večnost dovolj dolga, da bo Mati bogato poplačana za vse trpljenje. Ali ni bil neubogljiv? Pač ne, saj ni vprašal Marije, če sme ostati v mestu. Volja Očeta mu je bila več kot volja stvari . . .

Sv. Družina potuje proti domu. Jezus mora hoditi v sredi — varnostna odredba, da se ja ne bi zopet izgubil. Vsi so veseli in Jezus je silno zadovoljen s svojo prvo božjo potjo . . . Vse se je tako lepo končalo . . . Vrača se kot mladenič v kraj, "kjer bo rasel v milosti pri Bogu in ljudeh."

Marija, mati! Kako pogosto sem v Tvojem položaju . . . tudi jaz izgubim Jezusa . . . z grehom. Seveda ni bila Tvoja krivda, da si ga izgubila . . . Če ga izgubim jaz, sem sam kriv . . . Povej, Mati, kako ga naj iščem, da ga najdem? Svetuj, Marija! Kje ga naj "z žalostjo" iščem? Z dobro, odkritosrčno spovedjo? Da, spovednica je moj tempelj,

kjer najdem Jezusa . . . In kadar le hočem, ga najdem v templju tabernaklja . . . in vesel je, če ga povabim v tempelj svojega srca . . . v sv. obhajilu. In ko grem domov, v svoj Nazaret, kot Marija vzamem Jezusa s seboj. Pustim mu, da raste vedno lepše in se razvija s svojo milostjo v Nazaretu srca . . . Marija, vodi me Ti k Jezusu. Če si Ti z menoj, potem ga moram najti. In ko ga enkrat najdem, ali če ga že imam, pa pomagaj in me varuj, da ga nikoli več ne izgubim!

Šolska sestra.

DUHOVNA PRAVILA

Kakor tistim, ki nimajo teka, pomaga grenek pelin, tako tistim, ki nimajo dobrega značaja, koristi, če trpe hudo. Oboje je zdravilo in stori, da eni ozdravijo, drugi se pa spreobrnejo.

Ako nočeš hudega trpeti, hudega tudi ne delaj; zakaj to onemu vedno sledi: "Kar namreč človek seje, to bo tudi žel." (Gal. 6, 8).

Če prostovoljno hudo sejemo in proti volji hudo žanjemo, moramo občudovati božjo pravičnost. Ker pa je med setvijo in žetvijo določen čas, zato često ne verujemo v povračilo.

Kdor v isti stvari bližnjega pred enim hvali, pred drugim pa graja, je suženj ničemurnosti in zavisti. S hvalo skuša zakriti svojo zavist, z grajo pa se skuša pokazati boljšega, kakor je on.

Kakor ni mogoče na istem pašniku pasti ovce in volkove, tako je nemogoče, da bi dosegel usmiljenje, kdor je do bližnjega zloben.

Kakor je med vodo in ognjem nepremostljivo nasprotje, tako si med seboj nasprotujeta opravičevanje in ponižnost.

Kdor hoče, da se mu odpuste grehi, naj ljubi ponižnost; kdor pa drugega obsoja, zapečati svoje grehe.

Kdor hoče brez molitve in potrpežljivosti premagati skušnjave, jih ne bo odgnal, marveč se bo še bolj vanje zapletel.

Bog se je skrnil v svoje zapovedi; in v kolikor ga kdo išče v njih, v toliko ga bo tudi našel.

Mir je osvobojenje iz strasti. Ta mir se pa po apostolskih besedah (1 Kor. 12, 11) ne da najti brez sodelovanja Svetega Duha.

Čista vest se najde po molitvi in čista molitev po vesti; po svoji naravi namreč potrebuje druga druge.

Vsekdar delaj dobro po svojih močeh, in v času, ko zmoreš več, se ne obračaj k manjšemu; kajti Kristus pravi: "Nihče, kdor roko položi na plug in se nazaj ozira, ni pripraven za božje kraljestvo." (Lk. 9, 62.)

Če si vedoželjen, bodi tudi delaven; zakaj golo znanje človeka napihuje.

Opat Teodor je rekel: "Ako imaš prijatelja in ta v nečisti skušnjavi pade, ga in med seboj spravi."

Opat Izidor je rekel: "Čislaj kreposti, ne klanjaj se sreči; one so namreč nesmrtni, ta pa lahko ugasne."

Isti je rekel: "Hudobija je ljudi Bogu izneverila in med seboj sprla. Treba je torej pred njo naglo bežati in hrepeneti po čednosti, ki nas privede do Boga."

Opat Jožef je rekel opatu Lotu: "Ne moreš postati dober menih, ako ne postaneš ves kakor goreč ogenj."

Nekoč so se bratje zbrali pri opatu Jožefu. In ko so tako sedeli krog njega in ga spraševali, se je veselil ter jim rekel: "Danes sem kralj, zakaj zavlada sem strastem."

NAZNANILO NAŠIM ZASTOPNIKOM IN NAROČNIKOM

Tekom zadnjih let je imela naša Uprava lista vedno več in več težkoč z razdeljevanjem in pošiljanjem koledarja Ave Maria.

Naši zastopniki, ki so v pretečenih letih s tako gorečnostjo skrbeli, da je naš list s koledarjem vred prišel v domove slovenskih katoliških izseljencev, so odšli v pretežni večini v večnost po plačilo, ki ga Gospod daje dobrim apostolom poštenega tiska, ali so pa toliko priletni, da ne morejo več premagovati težav, ki so združene z razpečavanjem lista in koledarja.

Te težkoče za zastopnike so nas prisilile, da se bomo morali zateči k drugemu načinu razpečavanja koledarja.

Poslali bomo namreč izvod koledarja vsakemu naročniku kar na dom in naročnik naj blagovoli poravnati naročnino ali lokalnemu zastopniku, še bolje pa je, da pošljejo dolar kar naravnost v Lemont, na našo Upravo. Najlepšo priliko bodo imeli poravnati ta koledarski račun v koverti, ki jim bo doposlana . tekom meseca oktobra.

Koledar bo izšel prihodnje dni pred začetkom oktobra.

V slučaju, da zastopnik želi posebno število, naj nam to nemudoma sporoči. Ker ne verjamemo, da bo zaloga zadostna.

Cena koledarju je — dolar.

UPRAVNIŠTVO AVE MARIA.

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI!

ZA DAR — M. Janežič \$5, F. Pirman \$2, F. Kersmanc 50c, M. Toleni \$1.

ZA SEMENIŠČE in drugo — Mrs. R. Markel 50c, A. Hočevar \$10, Mrs. Kraje \$1, M. Lesjak \$2.50 J. Hribljan 50c, M. Pavlesič \$13, J. Erjavec \$1, M. Jamnik \$1, F. Peterič \$2, J. Leskovitz \$2, F. M. Bresar \$10, M. Gramce \$2, Mrs. Ritlob \$3, Mrs. J. Aister \$5, H. Stampel \$1.50, A. Bratkovič \$1, L. Anziček \$2.50, P. Majerle \$3, B. Malnar \$3, Mrs. Petrinja \$5, C. Bojc \$5, M. Klobučar \$2, M. Kocman \$1, J. Petkovšek \$1, C. Jeglič \$5, T. Grum \$1, A. Kerzič \$1, A. Pierce \$1, M. Janežič \$5, J. Ogulin \$1, R. Francelj \$1, J. Meglen \$1, M. Kolenko 50c, R. Markel \$1, F. Pirman \$2, K. Pristavec \$2.50, F. Kersmanc \$2, C. Andren \$10, J. Zabukovec \$5, Mrs. Petelin \$1, J. Gruden 50c, Mrs. Jelenc 25c, F. Holešek \$5, J. Stimec \$5.

ZA LUCKE. — M. Medvešek \$2, M. Mozič \$1, Mrs. A. Koren \$1, Mrs. M. Kosu \$1, Mrs. J. Tursich \$1, M. Pavlesič \$1, M. Novinc 50c, F. Urbančič \$1, Mrs. Rus \$1, Mrs. Jakša \$1, Mrs. Bandi \$2, Mrs. Schmuck \$2, Mrs. Sorič \$2, Mrs. Krčmanič \$1, Mrs. Miroš \$1, Mrs. Feuce 50c, M. Foyš \$2, Druž. Klemenčič \$1, A. Somrack \$1, F. M. Bresar 50c, A. Maček \$1, Mrs. Stack 50c, Mrs. škof 50c, Mrs. Zupančič \$2, Mrs. Vaupotič \$5, F. Kastigar \$1, A. Drole 50c, K. Smolich \$1, S. Može \$1, Mrs. Šircelj \$5, M. Schwab 50c, P. Truden \$1, F. Urh 50c, M. Božič 50c, M. Stefančič \$1, M. Rojc \$2, V. Pogačnik \$1, A. Jerina \$1, J. Dolčič \$5, F. Koss \$2, A. Lovrine \$1, F. Suhadolnik \$1, J. Kostelc 50c, F. Roic 50c, Mrs. Godec 50c, F. Pajk \$2, M. Kozaj \$1, J. Pazdertz 50c, F. Pirman \$1, K. Pristavec \$1, J. Stimetz 50c, F. Habjan \$1, F. Kovačič \$1, B. Verbanec \$2, M. Jalovec \$2, J. Perušek \$2, M. Škul \$1, A. Gerl \$1, A. Pelčič \$1, F. Gerchman \$1, J. Hočevar \$3, Mrs.

Sporar \$1, V. Marič \$1, J. Pucel \$3, Mrs. Hren \$2, F. Ušnick 50c, A. Stepan \$2.50, M. Strojín \$2, Mrs. Zupančič \$1, A. Možina 50c, Mr. L. Hoge \$1, C. J. Tomsich \$2, A. Cejran \$1, L. Markovič \$1, M. Meznarich \$1, A. Picel \$1, F. Kiber \$1, A. Švigel \$1, J. Jaksha 50c, M. L. Fink \$2.50, M. Praznikar \$1, J. Korian \$5, R. Deželan \$1, J. Novak 50c, A. Skalar \$2, M. Pogačnik \$1, Mrs. Baliž \$1.

ZA APOSTOLAT — F. Mačecrol \$20, J. Schuster \$20, F. Judnič \$20, J. Zelko \$20, U. Budič \$10, S. Bizjak \$10, F. Pangersič \$10, F. Janežič \$10, M. Matkovich \$10, M. Težak \$10, J. Dolinar \$10, L. Križman \$10, M. Kelkar \$10, Mrs. Iltz \$10, M. Dekleva \$20, Mr. L. Hoge \$10, K. Kučič \$50, A. Skolar \$10.

ZA BARAGOVO ZVEZO — M. Jamnik \$1, M. Kocman \$1, H. Ošaben \$5, Baragova Zveza, Barberton, Ohio \$20, F. Koss \$3, J. Petrina \$5.

ZA NOVO OBHAJILNO MIZO — J. Schuretz \$1, J. Budek 50c, A. Feuce 50c, J. Herbach \$1, V. Habazin \$1, Mr. Mrs. G. Bondi \$1, R. Komater 50c, Mr. Mrs. V. J. Tome \$1, Mrs. A. Jakiš \$1, J. Ajster \$1, A. Anžur \$1, M. Gregorich \$1, M. Spretnjak \$1, Mrs. M. Mafko \$1, S. Ray \$1, Miss A. Bambič \$1, V. Binne \$1, Mr. Mrs. V. Mladič \$1, A. Trstam \$1, Mrs. Pucel \$1, Mrs. J. Buck \$1, M. Russ \$1, R. Smole \$1, A. Boncha \$1, G. K. Buck \$5, C. Ajster \$1, Mrs. M. Verlušcer \$1, Mrs. J. Turk \$1, Mrs. L. Judnik \$1, Mrs. S. Porter 6c, K. Schvergel \$1, Mrs. F. Zadnik \$1, L. Peternel 25c, Mrs. H. Kušar \$1, M. Slak 50c, J. Ambrozich \$1, R. Horvatin 50c, M. Juns \$1, J. Horvatin 25c, A. Pekol 25c, K. Bostjančič \$1, Mrs. J. Plesko \$1, Mrs. J. Benkshe \$1, J. Kutman 50c, M. Gaspich 50c, J. Foyš \$1, Mrs. C. Mancee \$1, Mrs. Smarker 50c, M. Pečič 50c, J. Zorko \$1, T. Beseničar \$1, Mrs. M. Nosse 25c, Mr. Mrs. M. Klobučar \$1, J. Tursich \$1, F. Siska \$1, K. Kolar \$1, F. Turk \$1, M. Tkalec \$1, Mrs. F. Bondi \$1, S. R. Burns \$1, M. Grill \$1, Mr. E. M. Vesel \$1, Mrs. M.

Troppe \$1, J. Kral \$1, Mrs. M. Stiglitz \$1, M. Crowley 25c, Mrs. Rr. Strumble \$1, Mrs. L. Lokanc \$1, A. Klisiak \$1, E. Ramuta 25c, M. Hočevar \$1, M. Soldo \$1, M. Ray \$1, S. Spretnjak 20c, J. Horzen \$1, J. Feldman 39c, M. Znidarsič \$1, Mrs. T. Muhich 50c, Mrs. L. Kastigar \$1, R. Krainik 25c, Mr. Mrs. G. Šimec Jr. \$1, H. Praprotnik 50c, Mrs. Maras \$1, Mrs. F. Mlakar \$1, Polden \$1, C. M. 3/c L. P. Gosack \$1, A. Stevens \$1, Mr. Mrs. F. Juns \$5, F. Ramuta 25c, P. Russ \$1, Mrs. C. Senffner \$1, Mrs. M. Reed 25c, A. Gorenz \$1, Mrs. M. Fajfar \$1, K. Triller \$5, Mr. Mrs. R. Kubinski 50c, J. Verbič 25c, S. Može \$1, Mrs. J. Vesel 25c, A. Vihtelich 50c, F. Vihtelich 50c, Mrs. J. Andolšek \$1, C. Boncha \$1, A. Rodman 25c, J. Zabkar \$1, B. Skoff 50c, F. Wine \$1, J. Turek 50c, A. Komater \$1, Mrs. Komel 50c, Mrs. M. Starčević \$1, Mrs. J. Widmar 50c, B. Maas 25c, L. Pistello 25c, F. Duckmontor 50c, Mrs. G. Starc \$2, Mrs. A. Sorrentino \$1, A. Glatz \$1, Mrs. T. Aajster \$1, Mr. M. Gosčak 50c, M. Goys \$1, J. Perush \$1, M. Klun 50c, T. Ferk \$2, J. Mojstrovich \$1, M. Kral \$1, E. Ajster \$1, J. Kolenc \$1, J. Pauc 25c, Brissar Family \$1, A. Zadnik \$1, Mrs. J. Štajer \$1, J. Gosak \$1, A. Zidarich \$1, Mrs. L. Bistry \$1, Spolar 50c, J. Krivitz \$1, J. Kuhar \$1, F. Šega \$1, M. Wretschko \$1, Mrs. T. Pareturk 50c, Mrs. M. Klemenčič \$1, Mrs. Čemažar 55c, Mrs. E. McCue 20c, Mr. Mrs. F. Plankar \$1, Mrs. E. Nosse 30c, Mrs. M. aZiner \$1, H. Kastigar \$1.05, M. Slabe \$1, Mrs. Persa \$1, Mrs. A. Bizlaj \$1, J. Perko \$1, J. Gorenz \$1, U. Črnkovich \$1, J. Lozar \$1, Mrs. Zorc \$1, M. Hraster \$1, C. Vrasich \$1, Mrs. F. Kožel \$2, C. A. Kosmach \$1, M. M. Coates 50c, Oklesen 25c, F. Dolinar \$1, Mrs. M. Vaupotich \$1, Mrs. J. Oražem \$1, Mrs. Lupšina \$1, M. Florijan \$1, A. Jakše \$1, Mrs. J. Urbančič 50c, R. Malaker 50c, A. Rode \$1, Mrs. M. Drešar \$1, Mrs. J. Pistello 25c, J. Ray & Fam. \$5, F. Kerkoč 50c, Mr. Mrs. A. Šircelj \$2, M. Judnik 50c, Mr. Mrs. Terlep \$1, A. Cherne 50c, J. Wozniak 50c, Mrs. A. Mergole \$1, Mrs. Kambič 25c, Mrs.

F. Hajduk \$1, Mrs. G. Opeko \$5, T. Lokanc \$1, E. Tomse 30c, Mrs. F. Chamernik 50c, R. Rebek 50c, Mrs. L. Markewicz \$1, Mrs. A. Jakaš \$1, F. Hajduk \$1, Mrs. M. Ross \$1, A. Zidarich \$1, M. Batič 50c, Mrs. Zagorc \$1, A. Ferkul \$1, Mrs. G. Malaker \$1, F. Kos \$1, Mrs. Nose \$1, L. Sternisho Sr. 5c, Mrs. A. Gans \$1, Mrs. A. Grahek 25c, M. Sterle \$1, J. Ross \$1, J. Pistello 50c, M. Welkovich \$1, J. Grill \$1, A. Godar \$1, A. Kosmach \$1, Mrs. A. Rosich \$1, Mrs. J. Yedinak & Daughter \$2, P. Mauvatič \$1, S. Šetina \$1, A. Berry 50c, Mr. Mrs. E. Asich \$1, Mrs. A. Schmuck \$1, F. Gosak \$1, Mrs. J. Mladič 50c, H. Milharčič 25c, F. Marolt \$1, Mr. L. Mladič \$1, Mrs. Pozanich \$1, M. Ovník \$1, Mrs. L. Mla-

dič \$1, Mrs. A. Korelc \$1, Mr. J. Mladič \$1, J. Zupančič \$1, Mrs. U. Ambrose 50c, J. Kozlevchar \$1, J. Fajfar \$1, T. Janežič \$1, M. Plesha \$1, J. Julenčič \$1, P. Spretnjak \$1, Mrs. J. Možina \$1, Mrs. M. Sarič \$1, J. Čerblinski \$1, F. Brancelj \$2, Mrs. J. Ožbolt \$1, C. Smolich 50c, Mrs. A. Bukovec \$1, Mrs. M. Oblak \$1, Mrs. M. Haklen Jr. 75c, F. Gorenz \$2, Mrs. R. Marino 25c, T. Krkoch 50c, F. Seitz \$1, Mrs. A. Kolich \$1, Mrs. M. Tomažin \$2, J. M. Sever \$2, J. Paulin \$2, R. T. Kosma \$1, M. Metesh \$1, Mrs. S. Foys \$1, M. Scrlzitti 25c, Mrs. Kregel \$1, C. Bublic \$1, A. Brankovich \$1, Mrs. R. Rebek \$1, M. Rebek 50c, Mrs. R. Pakouski 31c, A. Rogel \$1, M. Gregorich 25c, Mrs. S. Olivien \$1,

Mrs. L. La Vecchia \$1, Mrs. J. Belez 50c, Mrs. G. Spretnjak \$1, Mrs. J. Hožian \$1, J. Pavlin \$1, R. Jakša 50c, Mrs. S. Kožek \$1, J. Železnikar 30c, M. Kovačič \$1, U. Bučič \$1, A. Stampek \$1, J. Sasek \$1, V. Ambrose \$1, Mrs. A. Somrak \$1, M. Intihar \$1, J. Valenčič \$1, Mrs. M. Sarich \$1, Mrs. Mazove 50c, M. Haidinjak \$1, Mrs. A. Sternisho 50c, Mr. Mrs. F. Vertovec \$1, R. Komater \$1, M. Pavlesič \$1, F. Florence \$1, T. Metesh 5c, Mrs. R. Schabb \$1, A. Jakše Jr. \$1, F. Rebek 50c, Mrs. A. Somrak \$1, Miss R. Kolich \$1, M. Črnic 50c, Mrs. F. Zibert \$1, A. Aister \$1, R. Rojenski \$1, V. Remač \$1, F. Drchar \$1, M. Zainer \$1.

IZŠEL BO KOLEDAR

V najkrajšem času bo izšel naš koledar. Ze sedaj Vas opozarjamo, da si ga nemudoma naročite.

Ave Maria Koledar je prinesel obilo duhovnega veselja v vsako slovensko hišo, kjer je bil dobrodošel, tudi letošnji koledar ne bo zaostal za prejšnimi.

V dneh, ko katoliška knjiga v slovenskem jeziku ne sme v svet tam preko morja, v naši nesrečni domovini, nam mora biti vsaka duhovna knjiga toliko bolj dobrodošla.

V Ameriki, tuji deželi, ima človek pravico učiti o Bogu v materinem jeziku, v Sloveniji je to prepovedano.

Naj bo naš koledar drag pomnik vsakemu katoličanu, da čuva svoje verske pravice, da dela za pravičnost in mir v vseh srcih, in se uvrsti spet v armado Kristovih borcev za ljubezen, razumevanje in mir v človeštvu.

Piši takoj na Upravništvo Ave Maria za Koledar.